

Státní oblastní archiv v Plzni

Velkostatek Dalovice

1672–1945

Inventář

EL NAD č.: 180

AP č.: 719

Mgr. Vladimír Červenka

Klášter 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	4
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	15
III. Archivní charakteristika archivního fondu	17
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	21
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	23
Seznam použitých pramenů a literatury	24

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	28
Příloha č. 2: Struktura archivního fondu	29
Příloha č. 3: Přehled zjištěných majitelů a úředníků statku Dalovice	30

Inventární seznam:

I. KNIHY	37
A) Dominikální agenda	37
B) Přenesená agenda	37
II. SPISOVÝ MATERIÁL	39
A) Manipulované spisy do roku 1850	39
B) Manipulace z 20. a 30. let 20. století	39
C) Nemanipulované spisy	44
III. ÚČTY	46
IV. MAPY, TECHNICKÉ VÝKRESY, KRESBY	46
A) Pozemky	46
B) Zámecké budovy, park	50
C) Hospodářské a provozní budovy	54
D) Domy	58
E) Infrastruktura	59
F) Ostatní	59

Rejstříky:

Rejstřík osobní	60
Rejstřík zeměpisný	62
Rejstřík věcný	64
Rejstřík institucí	67

I. Vývoj původce archiválií

Ves Dalovice (též Dalvice, německy Dallwitz, Dalwitz, ve starších pramenech Teylbitz, Telbitz, Tellbitz, Telwitz, Tellwitz, Tällwicz, Tallawitz, Tallwitz, Delwitz, Dellwitz, Dällwitz) leží zhruba 3 km severovýchodně od centra Karlových Varů v historickém Loketském kraji. Nejstarší písemné zmínky o ní pochází až z 15. století. Někdy jsou s Dalovicemi spojováni příslušníci rodu Thüselů von Dalditz a má se za to, že svůj přídomek odvozují právě odtud. Ve skutečnosti je však nutno hledat jejich původní sídlo v Taltitz, dnes části obce Oelsnitz, necelých 7 km jižně od Plavna (Plauen) ve spolkové zemi Sasko (Sachsen). Jako první relevantní zmínka o Dalovicích se tak jeví údaj, že roku 1437 koupil Albrecht Pernsteiner na „Telwicych“ od Hylbranta Preysnara nějaké platy na poddaných v Květnové (Permesgrün). Koncem 15. století se na Dalovicích objevují příslušníci rodu Hieserle (psáno též Hysserle, Hiesserle) von Chodau, píšící se po nedaleké vsi Chodově, jmenovitě Albrecht (doložen v letech 1498–1502), po němž je zde roku 1521 připomínána vdova Ottilia („Otilia Hisserlin witibe zu Telbitz“). Dalovice byly tehdy lenním statkem, takzvaným Steinlehen, příslušejícím ke královskému hradu Loket. V lokální válce, kterou vedl jeho zástavní pán Šebestián Šlik s Pluhy z Rabštejna, se zřejmě Hieserlové postavili na stranu Pluhů a umožnili jim využívat Dalovice jako svůj opěrný bod, a proto je počátkem února 1503 oblehly a dobyly šlikovské oddíly.

Za Hieserlů se statek Dalovice začal utvářet do podoby, kterou pak měl až do konce patrimoniálního období. Majetkovou situaci zde přibližuje urbář Loketska bratří Šliků. V něm je k roku 1523 uveden Albrecht (mladší) Hieserle jako majitel Dalovic se dvěma a vsi Všeborovic (Schobrowitz, ve starších pramenech též Schuberwitz, Schowerbitz, Schowerwitz apod.) s osmi poddanskými usedlostmi. Později byla připojena k dalovickému statku ještě ves Vysoká (Hohendorf, ve starších pramenech i Hohdorf či Hodorf), kterou dle citovaného urbáře držel roku 1525 samostatně Albrechtův příbuzný Nickl Hieserle.

Nejpozději od roku 1539 vlastnil Dalovice Hans starší Haslauer von Haslau, později zemský sudí Loketska, který listinou vystavenou 29. září toho roku udělil poddaným ve Všeborovicích svobodné dědické právo, vztahující se na mužské i ženské potomky. Po něm následoval jeho syn Abraham Haslauer, též pán na Kfelích (Gfell) u Ostrova, který totožné privilegium udělil 9. května 1591 dalovickým poddaným. Za Haslauerů můžeme v Dalovicích doložit již existenci ovčína (1586) a mlýna, zvaného Aichelmühl (1587).

Roku 1600 získal Dalovice od Anny Žďárské ze Žďáru výměnou za jiný statek její zeť Joachim von der Jahn, pán na sousedních Otovicích. Smlouvou z 11. listopadu 1609 je prodal za 13 450 kop míšeňských grošů Wolfu Bernhardovi Vitzthumbovi von Egerberg. Příslušenství statku tehdy tvořilo rytířské obydlí („*Ansiz oder Wohnhaus*“) v Dalovicích s panským dvorem, ovčínem, mlýnem, sadem, chmelnicí a vsí Dalovice, Všeborovice a Vysoká.

Nový majitel založil v Dalovicích zeleninovou zahradu („*Kleinoth-Garten*“), ve Vysoké zřídil hospodu a otevřel kamenolom. Poddaným v Dalovicích a Všeborovicích konfirmoval listinami ze 7. a 8. února 1614 dědické právo udělené Hansem starším a Abrahamem Haslauery a záhy poté (14. února) prodal statek Dalovice za 16 000 kop míšeňských grošů královskému městu Karlovy Vary. Panovník koupí potvrdil 2. října téhož roku. Transakce se ovšem neobešla bez komplikací. Předchozí majitel totiž nepředal kupujícímu veškerou dokumentaci týkající se Dalovic, a proto mu Karlovarští zadržovali dohodnuté splátky kupní ceny. Teprve roku 1622 se Wolf Bernhard Vitzhumb zavázal příslušné písemnosti odevzdat. Potíže mělo i město, neboť zjevně nedisponovalo dostatkem kapitálu. Za účelem koupě Dalovic, o které uvažovalo již roku 1604, si vypůjčilo peníze od různých osob. Největší sumy poskytla rodina purkmistra města Horního Slavkova Gregora Egerera. Splácení půjček zřejmě vážlo, a proto byly Dalovice předány roku 1627 dočasně Friedrichu Egererovi, královskému rychtáři v Karlových Varech a Lokti, pravděpodobně synovi výše zmíněného purkmistra Egerera a tudíž hlavnímu věřiteli. Šlo tedy nejspíše o zástavní držbu. Z tehdy vyhotoveného předávacího inventáře dalovického dvora se dovídáme, že zde v tu dobu bylo chováno 16 dojnic, 4 plemenní býci, 2 krmní a 4 tažní voli, 5 telat, 5 prasat, 88 ovcí, 8 kachen, 8 husí, 3 kohouti, 14 slepic, 12 kuřat a 5 včelstev. V rybnících příslušejících ke dvoru bylo 20 kop kapří násady, 22 kop potěru a chovalo se 7 matečních kaprů a 3 mateční jelci.

Smlouvou ze 14. září 1636 prodalo město Karlovy Vary statek Dalovice za 11 500 kop míšeňských grošů císařskému obrstsvachtmistru Hansi Ulrichovi Schweizerovi. V této době se stále ještě hovoří o lenním vztahu k hradu Lokti. Kdy a za jakých okolností zanikl, se nepodařilo zjistit.

Hans Ulrich Schweizer si do Čech přivedl také svou manželku Agnes Marii, rozenou von der Tanna, luteránku z Magdeburska, která po jeho smrti statek převzala a provdala se, již potřetí, za tyrolského šlechtice a opět císařského důstojníka Johanna Baptista Khuena von Belasi (také její první manžel Fäckler byl důstojníkem). Roku 1651, jak udává soupis poddaných podle víry, žila na Dalovicích se svým manželem, synem Johannem Ernestem Fäcklerem z prvního manželství a dcerou Marií Livií Schweizerovou z druhého manželství.

Ve všech třech vsích statku tehdy bydlelo okolo 130 lidí, z toho 13 jich pracovalo na zámku a ve dvoře. Dále soupis uvádí ovčáckého mistra, kterému zřejmě v práci pomáhali dva pastýři, hostinského a mlynáře. Jeden člověk se živil jako krejčí. Další údaje máme k dispozici z doby vzniku nejstaršího českého katastru – berní ruly (1654). V Dalovicích bylo 7 poddanských usedlostí a panský ovčín, ve Všeborovicích 10 usedlostí a ve Vysoké 7 usedlostí, mlýn s pilou a pracoval zde ovčácký pacholek.

Agnes Maria Khuenová zemřela 3. června 1665 a Dalovice po ní zdědila její dcera z druhého manželství Maria Livia, provdaná nejprve von Plankenheim, pak von Mehrfels. Statek však již 6. prosince 1669 prodala za 14 000 rýnských zlatých Anně Ludmile hraběnce Libštejnské z Kolovrat, jejíž manžel Julius Albrecht byl pánem na blízké Mírové (Münchhof) a Jimlíkově (Jmligau) a hejtmanem Loketska. Již v dubnu 1672 došlo opět ke změně majitele, když Anna Ludmila prodala Dalovice kněžně Marii Benigně Franzisce Piccolomini d'Arragona, rozené vévodkyni von Sachsen-Lauenburg. Ta byla dcerou zemřelého vévody Julia Heinricha, majitele panství Ostrov, Toužim, Údrč a Brložec, a vdovou po slavném císařském generálovi a jednom ze strůjců Valdštejnova pádu Ottaviu Piccolominim (1599–1656). Dalovice se staly jejím vdovským sídlem; na zdejším zámku (dnes „Starém“) byl podle ní nazýván jeden z pokojů „Piccolominiovský“. Roku 1680 přikoupila ještě nedaleké Doubí (Aich). Kostelu v Sedlci (Zettlitz), k němuž Dalovice i Doubí příslušely farností, darovala stříbrné pozlacené ciborium a monstranci, stříbrnou lampu a pohřební plátno z černého sametu.

Roku 1687 převzal Dalovice i Doubí Julius Franz vévoda von Sachsen-Lauenburg, bratr Marie Benigny Franzisky, a oba statky prodal – Doubí hned v roce 1687 Heinrichu Lotharovi Winklerovi von Heinfeld, Dalovice následujícího roku Georgu Juliu Mulzovi von Waldau, dosud majiteli statku Kostelní Bříza u Sokolova.

Nový majitel pocházel z rodu, který držel od první poloviny 16. století lenní statky na Loketsku. Jeho otec Georg Fabian († 1669), pán na Hájku (Grassengrün), býval hejtmanem tohoto kraje. Dalovice držel Georg Julius Mulz až do své smrti roku 1699, pak je nějakou dobu jménem nezletilých sirotek spravovala vdova Livia Franziska, rozená Winklerová von Heinfeld († 1708). Poté následoval její starší syn Wolfgang Georg Mulz von Waldau, který roku 1717 zakoupil Poběžovice (Ronšperk) na Domažlicku. Jeho mladší bratr Julius Heinrich (1694–1758), s nímž se ještě dělil o drobný statek Hrzín (Hörsin) nedaleko Lub, se přiženil na Doubí.

Za Mulzů náleželo na počátku 18. století k panskému dvoru v Dalovicích 272 strychů a ¼ věrtele polí a louky na 69 vozů sena a 34 vozů otavy. Dále tu byl ovčín a severně od Dalovic

poddanský mlýn zvaný Erlmühle (pod tímto názvem jej lze doložit již roku 1655; někdy bývá lokalizován do Vysoké, neboť ležel na hranici území obou obcí). Ve vsi je evidováno 7 zemědělských usedlostí. Ve Všeborovicích bylo 11 a ve Vysoké 10 poddanských usedlostí (z toho dvě bez zemědělské půdy). V posledně jmenované vsi se nacházela ještě panská krčma a kovárna. Zastoupen je i 1 řemeslník – tkadlec. K vodnímu hospodářství náležel kromě již jmenovaného ještě další mlýn známý pod označením Aichelmühle (jižně od Dalovic) a 6 rybníků – Köstl, Straß Teichl (Silniční), Winckler, Schupffer, Litscher a Brau Teichl (Pivovarský). Zmiňována je také chmelnice, poprvé doložená, jak již víme, roku 1614.

Wolfgang Georg Mulz zemřel roku 1721 na Poběžovicích; nebylo mu ani 39 let. Zanechal po sobě vdovu Annu Magdalenu, rozenou Steinbachovou von Kranigstein († 1740 na Dalovicích) a nezletilou dceru Marii Annu Genovefu. Ta se 8. ledna 1726 provdala za Erdmanna Josepha Ferdinanda von Schönau, pána na Ruprechtově (Ruppelsgrün) u Hroznětína a Krásné Lípě (Schönlind, dnes zaniklá obec nedaleko Kostelní Břízy na Sokolovsku). Dalovice byly jejím vlastnictvím a teprve když roku 1744 zemřela, přešly na jejího manžela. Od Erdmanna Josepha Ferdinanda von Schönau († 27. října 1758) převzal rodinný majetek již roku 1754 jeho syn Wolfgang Julius. Ten pak odkazem svého prastrýce Julia Heinricha Mulze von Waldau získal roku 1758 také Doubí. Oba statky se tak podruhé ve své historii spojily osobou majitele, tentokrát ale na mnohem delší dobu než za Marie Benigny Franzisky Piccolominiové.

V polovině 18. století, jak nás informuje tereziánský katastr, zůstával jádrem vrchnostenského hospodaření dvůr v Dalovicích, k němuž příslušelo 275,1 strychů polí, 10 strychů půdy ležící ladem, 50,3 strychů pastvin a luk na 96 vozů. Některé polnosti (11,3 strychů) a louky (na 3 ¼ vozu) byly propachtovány poddaným. Lesní plochy činily 63 strychů, z toho byl ale značný podíl porostlin – řídkých lesů (38 strychů). Rybníky, násadní na 4 kopy a výtažní na 10 kop, jsou uváděny ve stejném počtu jako roku 1713. Na místním potoce (Erlbach, Ehrlbach, Dallwitzer Bach, dnes Vitický potok) se lovili raci a drobné rybky. Byly tu dva mlýny – panský o dvou kolech, v edici tereziánského katastru nazývaný Olšinský (Erlmühle), a poddanský o 1 kole s pilou (Aichelmühle).

K dominikálnímu hospodářství dále náležel ovčín s ovčáckým mistrem a pacholkem, pivovar na 70 sudů ročního výstavu, panská hospoda ve Všeborovicích (z jiných záznamů víme, že byl při ní i masný krám) a kovárna tamtéž. K roku 1760 je doložena také vinopalna, kterou, jak bylo obvyklé, provozoval židovský nájemce.

Poddaní, obývající celkem 26 usedlostí (7 v Dalovicích, 9 ve Všeborovicích, 10 ve Vysoké) prodávali přebytky obilí do Karlových Varů a Hroznětína. Přivydělávali si

nádenickou prací a předením. Dva lidé se živili jako tkalci; šlo o mistra, který nebyl poddaný, bydlel v panské chalupě a měl k ruce tovaryše.

Wolfgang Julius, který Dalovice ve sledované době vlastnil, zastával funkci hejtmana Litoměřického kraje. Zemřel v říjnu 1789 a rodinné jmění zdědili jeho dva synové Johann Nepomuk a Wenzel. Do roku 1794 ho drželi společně, poté se dědicky vyrovnali tak, že Johann Nepomuk měl bratra vyplatit a převzít všechny tři rodinné statky, to jest kromě Dalovic i Doubí a Krásnou Lípu. Hodnota Dalovic byla odhadem provedeným 28. června 1793 vyčíslena na 43 325 zlatých, 25 krejcarů a 2 denáry.

Johann Nepomuk von Schönau († 1821), který byl 27. ledna 1819 povýšen do stavu svobodných pánů, se významně zapsal do dějin Dalovic. Založil zde totiž roku 1804 továrnu na kameninu. Místní krajina poskytovala, jak vyplývá ze starších údajů spíše průměrné zemědělské zisky. Zato zde byl dostatek jílu pro průmyslové využití. Hned roku 1805 si Schönau opatřil potřebné zeměpanské privilegium a zahájil výrobu, která se rychle rozvíjela. Dalovická kamenina, především bílé a zdobené stolní a kávové nádobí, se vyznačovala vysokou kvalitou, a proto se stala součástí exportu tohoto druhu zboží do Ruska, skandinávských zemí i jižní Evropy. Brzy však začal kameninu vytlačovat porcelán. Se vznikem řady porcelánek v nepříliš vzdáleném okolí Dalovic narůstala konkurence kameninovému zboží. Nový majitel statku, Wolfgang Julius svobodný pán von Schönau, který Dalovice převzal po smrti svého otce Johanna Nepomuka, proto roku 1830 úspěšně požádal o povolení k výrobě porcelánu. Dále je o něm známo, že na dominikálních pozemcích vzdálených 0,5 km severovýchodně od Dalovic založil sídelní jednotku nazývanou na jeho počest „Juliusberg“ (později splynula s Dalovicemi). Za něj také vznikla roku 1827 v Dalovicích obecná škola.

Wolfgang Julius von Schönau zastával v průběhu svého života funkce v krajské správě na Litoměřicku, Rakovnicku, Žatecku a Kouřimsku. Statky Dalovice a Doubí prodal 16. srpna 1834 Wilhelmu Johannu Wenzelu Lorenzovi, narozenému do selské rodiny v nedalekém Sedlci (Zettlitz), nyní ale zámožnému pražskému měšťanu. Na rozdíl od předešlých majitelů, Lorenz upřednostňoval Dalovice i jako své sídlo; již v srpnu 1834 se mu zde narodil syn Alfred. Doubí roku 1838 odprodal Friedrichu Mathiasovi von Neupauer, čímž skončilo osmdesát let trvající spojení obou statků osobou majitele i administrativou.

Wilhelm Wenzel Johann Lorenz se zasloužil o další rozvoj dalovické porcelánky. Zvýšil počet hrnčířských kruhů, zřídil plavírnu kaolinu, mlýn na masu a zajistil další potřebné vybavení. Z hlediska výtvarného ustupují tradiční formy výrobků novému tvarosloví. Když

v září 1835 pobýval v Karlových Varech císař Ferdinand I. s manželkou, zastavil se také v Dalovicích a poté, co byl uvítán majitelem statku Lorenzem, si prohlédl zdejší porcelánku.

Celkovou hospodářskou situaci statku Dalovice v této době přibližují údaje ze Sommerovy topografie Loketského kraje vydané roku 1847. Na severu a severovýchodě sousedil s panstvím Ostrov (Schlackenwerth), na západě s panstvím Stružná (Kysibl, Gießhübel), na severozápadě se statkem Děpoltovice (Tüppelsgrün), na jihozápadě a jihu pak s pozemky královského města Karlovy Vary. Celková výměra činila 978 jiter a 832 $\frac{1}{6}$ čtverečných sáhů. Dominikální pozemky představovaly 409 jiter a 1 364 $\frac{1}{6}$ čtverečných sáhů, z čehož nejvíce (177 jiter) tvořila pole. Dvůr se na území statku nacházel stále jen jeden – v Dalovicích, k němu příslušel též ovčín ležící severovýchodně od vsi. Stav dobytka byl k roku 1837 následující: 5 starých koní, 52 kusů hovězího dobytka, 540 ovcí. Ve dvoře se chovala také různá drůbež. Největším odbytíštěm živočišné i rostlinné výroby bylo královské město Karlovy Vary. Lesní hospodářství sestávalo kromě menších izolovaných porostů ze tří větších celků zvaných Zimmerich (při cestě do Ostrova), Waldel (u Vysoké) a Haarholz (u Všeborovic). Dřevo se využívalo pro potřeby porcelánky, zvěřina se povětšinou prodávala do Karlových Varů. Vodní hospodářství zahrnovalo 5 kaprových rybníků (Obere Kesselteich, Untere Kesselteich a Straßenteich u Dalovic a Winkelteich a Letschteich u Vysoké); jeden rybník byl využíván jako louka. V místním potoce (Erlbach) se loví raci a pstruzi. Jeho vody poháněly dva mlýny – Erlmühle (panský) a Aichelmühle (poddanský) s pilou.

Značný význam měla průmyslová a řemeslná výroba. V Dalovicích fungovala především již zmiňovaná továrna na kameninu a porcelánka. Na počátku roku 1846 měla 61 zaměstnanců. Podobně jako v nedalekém Doubí i na jiných místech Karlovarska je patrné, že práce v porcelánce se stala rozšířeným zdrojem obživy místního obyvatelstva. Dále fungoval v Dalovicích pivovar na 8 $\frac{1}{2}$ sudu várky, zásobující hostince v Dalovicích a Vysoké, a cihelna. Již ve 30. letech 19. století se v Dalovicích těžilo hnědé uhlí, a to na dole „Jan Nepomucký“.

Ve výraznějším počtu byla zastoupena rovněž řemesla. Bylo tu 5 pekařů, 2 řezníci, 2 nožíři, 1 zámečník, 3 kováři, 4 krejčí, 4 ševci a 1 truhlář. Dále tu byl 1 povozník, 2 kramáři a 1 člověk provozoval podomní obchod.

Na území statku žilo něco málo 824 německy mluvících obyvatel, včetně jedné židovské rodiny. Dalovice byly oblíbeným výletním místem karlovarských lázeňských hostů. Zdejší továrnu na kameninu několikrát navštívil i Johann Wolfgang von Goethe, který se roku 1807 osobně seznámil s Johannem Nepomukem von Schönau. V letech 1811 a 1813 zavítal do Dalovic romantický básník Carl Theodor Körner a opěvoval zdejší staleté duby.

Nejmohutnější z nich byl později na jeho počest nazván „Körnerův dub“ a krátce před vypuknutím první světové války (28. června 1914) odhalili v Dalovicích básníkovi pomník. Jméno „Zu drei Eichen“ (U tří dubů) nesla vyhlášená dalovická restaurace známá též jako „Fuchsbau“ (Liščí doupě); hostinec u Lippertů se pro změnu jmenoval „Körnereiche“ (Körnerův dub). Pod názvem „Eich“ (Dub) byl roku 1905 v Dalovicích nově ustaven tělocvičný spolek. Motiv dubu se uplatnil i na obecním úředním razítku a spolu s figurou dubového listu a žaludu se tudíž dostal také do novodobého znaku obce Dalovic z roku 1997.

Roku 1850 prodal Wilhelm Johann Wenzel Lorenz statek Dalovice bývalému účetnímu místní porcelánky a manželu své neteře Franzi Fischerovi (1812–1889). Ten se ke společnému podnikání a podílovému spoluvlastnictví nemovitého majetku spojil s Franzem Urfusem z Prahy (1806–1875), jemuž posléze přenechal správu velkostatku i řízení porcelánky a přeorientoval se na těžbu hnědého uhlí. K tomuto účelu využíval pozemky velkostatku; další měl například v nedalekých Počernech (Putschirn). V Dalovicích postupně otevřel několik dolů, z nichž nejvýnosnější byl zpočátku „Heinrich Jakobi“ (založen 1859). V roce 1870 se zde vytěžilo 275 000 q, o deset let později ale již „jen“ 146 350 q uhlí. Některé doly byly ještě v 19. století po vytěžení uzavřeny. Nejdéle, až do roku 1938, probíhala těžba na dole „Anna I“ („Anna Schacht“) otevřeném roku 1868. Krátce před první světovou válkou zde pracovalo až 75 dělníků. Maximální hloubka těžby dosáhla 72 m a roční výnos 54 500 tun uhlí. Na počátku 20. století přibyl ještě důl „Anna II“. Doly se nacházely severně od Dalovic za porcelánkou, pro jejíž potřebu byla většina vytěženého uhlí určena. Uzavřeny byly v roce 1938.

V případě Franze Urfuse zřejmě přesáhly podnikatelské aktivity rámec jeho finančních možností. Na Dalovicích vězela také řada starších dluhů, některé dokonce ještě z 18. století. Roku 1856 byla proto na statek uvalena exekuce. Předkupní právo odevzdal krajský soud v Chebu 13. srpna 1859 Franzově manželce Julii, rozené Marianové. Značné pohledávky měla na Dalovicích Thüringer Bank (Durynská banka) v Sondershausenu, která také velkostatek 1. července 1861 za 280 000 zlatých vídeňské měny koupila, ovšem bez dolů, na nichž měli podílové spoluvlastnictví členové rodiny Urfusových. Dalovický dvůr banka propachtovala, podobně i pivovar. Do tohoto období rovněž spadá výstavba železniční trati z Chomutova přes Karlovy Vary a Sokolov do Chebu, kterou prováděla soukromá společnost Buštěhradská dráha (Buschtährader Eisenbahn, zkratka B. E. B.). Využity byly pro tento účel i některé pozemky velkostatku. Provoz na nové dráze byl zahájen 1. března 1873 a významně přispěl k industrializaci regionu. V Dalovicích bylo tehdy zřízeno jen nákladové nádraží. Výpravní

budova pro osobní přepravu vznikla až v souvislosti s výstavbou lokální dráhy do Merklína v letech 1900–1902, pro niž byly Dalovice přípojnou stanicí.

Dne 12. dubna 1872 uzavřel zplnomocněnec Thüringer Bank obchodní rada Hugo Hornung smlouvu s bratry Davidem a Friedrichem Riedly von Riedenstein, kterou jim velkostatek s veškerým příslušenstvím prodal za sumu 600 000 zlatých vídeňské měny. Noví majitelé pak drželi Dalovice společně až do roku 1882, kdy se David Riedl vzdal svého podílu ve prospěch Friedricha za doživotní roční rentu 10 000 zlatých a 6 000 zlatých pro svou manželku Karolinu, pokud by jej přežila.

Riedlové byli původně podnikatelskou rodinou, jejíž zakladatel, Johann Baptist Riedl (1801–1858), původem z Kraslic, byl za zásluhy o industrializaci země a povznesení obchodu povýšen císařem Františkem Josefem I. dne 13. července 1855 do rakouského šlechtického stavu s predikátem „Edle von Riedenstein“. Po zrušení šlechtických titulů a výsad zákonem Československé republiky č. 61/1918 Sb. z 10. prosince 1918 začali příslušníci rodu užívat příjmení „Riedl-Riedenstein“. Tato skutečnost je zohledněna jak v úvodu, tak v inventárním seznamu této archivní pomůcky.

Noví majitelé si nechali podle plánů pražského architekta Josefa Benischka postavit v letech 1874–1875 v Dalovicích jižně od zámku nové sídlo v historizujícím stylu, zvané podle rodového přídomku „Riedenstein“, posléze označované jako „Nový zámek“. Kolem roku 1900 nechali jeho průčelí upravit v klasicizujícím duchu. Okolo zámku byl zřízen anglický park.

„Starý zámek“, jak se začalo říkat původnímu šlechtickému sídlu, sloužil jako ubytovna pro zaměstnance porcelánky. Roku 1899 však až na jeden pokoj (takzvaný Piccolominiův) vyhořel, ale již následujícího roku byl opraven a získal svou současnou podobu. Mimo to patřila rodině také vila „Riedl“ v Meranu, kterou dala postavit kolem roku 1900 manželka Friedricha Riedla Mathilde.

Pozornost byla věnována i hospodářským a provozním budovám. Při dvoře byly postaveny nové koňské stáje a kočárovna, stavební práce probíhaly také na pivovaru.

Velkostatkář Friedrich Riedl podporoval opravy a stavby cest. Dbal také o protipožární ochranu. Sám byl několik let starostou sboru dobrovolných hasičů v Dalovicích, který ale měl podle jeho požadavků fungovat především pro potřeby porcelánky.

Velkostatek byl pro něj především zdrojem příjmů, aniž by jej provozoval ve vlastní režii. Podle údajů publikovaných roku 1891 měl celkovou rozlohu 240,54 ha, z čehož 111,63 ha tvořila pole, 28,38 ha louky, 4,74 ha zahrady, 18,99 ha pastviny, 0,06 ha rybníky a 68,08 ha lesy; zbytek připadal na zastavěné plochy a neproduktivní půdu. Dvůr byl trvale pronajímán.

Dlouholetý nájemce Johann Nickl (od roku 1882 nejméně do roku 1910) vedl po nějakou dobu i administrativu velkostatku. Podobně tomu bylo s pivovarem. Vystřídalo se na něm několik nájemců, než byl roku 1904 pronajat Thunskému parostrojnímu pivovaru v Klášterci nad Ohří (název firmy zněl Gräflich Thun'sche Dampfbrauerei v Klášterci n. O.). Smlouva byla uzavřena na 6 let a pak prodlužována. Výrobní kapacita pivovaru byla před první světovou válkou 33 hl na jednu várku.

Porcelánku prodal Friedrich Riedl 26. dubna 1889 za 375 000 zlatých firmě Springer & Co. z Lokte, která ji o dva roky později odprodala svému řediteli Ludwigu Pröscholdovi a jeho společníkům. Úspěšně se rozvíjela. Koncem 19. století zde pracovalo na 500 dělníků. Kaolin dovážela ze Sedlce (Zettlitz) a měla vlastní hnědouhelný důl („Anna Schacht“, viz výše). Roku 1918 byla začleněna do koncernu ÖPIAG (od roku 1920 EPIAG). Důl pak převzala v roce 1921 Österreichische Kohlenförderungsgesellschaft. Ve třicátých letech jej provozovala komanditní společnost Josef Widder „Anna“ Bergbau-Komandit-Gesellschaft, jejímž podílníkem byl i velkostatkář.

Po smrti Friedricha Riedla v srpnu 1905 zdědili velkostatek Dalovice jeho čtyři potomci – Oswald, Anna Ottilia Isabella, zvaná Anniebel, ovdovělá von Leitenberger, Friedrich a Eduard. Listinou okresního soudu v Chebu č. A2 P 1/5 37 z 17. července 1906 připadla každému jedna čtvrtina. Jisté reality, včetně „Nového zámku“ si ponechala jejich Matka Mathilde. V roce 1910 přikoupila od Radziwiłłů za 2 350 000 K statky Spas, Suszyca Rykowa a Strzelbice v Haliči a předala je nejstaršímu synu Oswaldovi, který vlastnil společně s nejmladším Eduardem ještě statky Kemenesmihályfa a Ostffyasszonyfa v Uhersku. Další rodinný statek Gumpenstein ve Štýrsku připadl prostřednímu Friedrichovi. Kromě toho náležely rodině domy ve Vídni a již zmíněná vila v Meranu. V Dalovicích odkoupila Mathilde roku 1918 restauraci „Fuchsbau“.

Po své matce Anně a nevlastním otci Oswaldu Ottendorferovi zdědila filantropické sklony. Nemalé částky peněz vynakládala na chudé, do kaple v Dalovicích věnovala lavice, a když byl roku 1929 na jejím místě postaven kostel Panny Marie Utěšitelky, přispěla i na něj. Dobré vztahy udržovala s obcí, které především roku 1908 darovala částku 200 000 K na stavbu vodovodu zahájenou o dva roky později. Poskytla též pozemek v zámeckém parku na zbudování pomníku básníka Carla Theodora Körnera odhalený shodou okolností v den sarajevského atentátu na arcivévodu Franze Ferdinanda d'Este 28. června 1914. Za zásluhy o rozvoj obce byla roku 1928 u příležitosti svých osmdesátých narozenin jmenována čestnou občankou Dalovic. Obec tehdy skutečně prosperovala a rozrůstala se. V roce 1910 zde žilo 2 043 obyvatel ve 141 domech, při dalším sčítání roku 1921 je již vykazováno 152 domů

a 2 103 obyvatel. Není proto divu, že již před válkou bylo zahájeno jednání o zřízení měšťanské školy završené jejím otevřením ve školním roce 1920/1921. Za zmínku stojí také to, že výrazným způsobem byl postupně v letech 1907–1911 a 1924 modernizován a rozšířen mlýn Erlmühle, při němž majitel Alois Hertlan zřídil především elektricky poháněnou pilu.

K 1. lednu 1914 převzal svou čtvrtinu velkostatku Dalovice v hodnotě 117 308 K Eduard Riedl. V listopadu 1918 k ní přikoupil za 100 000 Kč od matky Mathildy „Nový zámek a další reality, ponechal jí ovšem právo jejich doživotního užívání. V únoru následujícího roku odkoupil za 176 000 podíl bratra Oswalda. Vlastnické vztahy tedy byly uspořádány tak, že Eduardovi náležely dvě třetiny a Friedrichovi a Anniebel po jedné třetině.

Roku 1920 byl velkostatek v rámci pozemkové reformy na základě zákona č. 215/1919, Sb. z. a n. ze dne 16. dubna 1919 pojat do záboru. Vlastníci se proti tomu ohradili s argumentem, že rozloha velkostatku nepřesahuje stanovených 150 ha zemědělské nebo 250 ha veškeré půdy, což doložili. Celková výměra činila 215,9 ha, z toho 109,23 ha představovala pole, 26,71 ha louky, 4,38 ha zahrady, 17,95 ha pastviny, 55,24 ha lesy, 62 arů vodní plochy, 1,1 ha cesty a 67 arů neproduktivní půda. Navíc měly k velkostatku vlastnické právo tři osoby. Státní pozemkový úřad tyto skutečnosti zohlednil a velkostatek byl roku 1924 ze záboru propuštěn.

V červenci 1928 odkoupil Eduard i podíly Friedricha a Anniebel. Stal se tak jediným vlastníkem velkostatku v hodnotě 1 065 660 Kč. Stejně jako jeho otec jej však neobhospodařoval ve vlastní režii. Dvůr byl do roku 1928 pronajat Gregorovi Chigirinskému a jeho manželce Rose spolu s parostrojní cihelnou, postavenou roku 1927. Pivovar měl stále v pronájmu Thunský pivovar v Klášterci nad Ohří. Nejpozději roku 1928 byl však jeho provoz ukončen, neboť tehdy se o něm mluví jako o bývalém pivovaru. V témže roce se začaly plánovat demoliční práce a adaptace těch budov, jež měly zůstat zachovány, pro jiné účely. Roku 1934 byly již zbořeny obě pivovarské chladírny.

Významné změny nastaly po roce 1928 s novým nájemcem dvora, cihelny a dalších provozů Gustavem Doberauerem. Tomu odprodal Eduard Riedl-Riedenstein v uvedeném roce také „Starý zámek“ a přilehlé pozemky s podmínkou, že v budově nezřídí pohostinství nebo biograf a bude ji využívat pouze k ubytovacím účelům. Doberauer provedl nějaké vnitřní úpravy a roku 1930 pronajal objekt takzvanému Zeileisovu institutu („Institut Zeileis“), který se zabýval elektrofyzikální terapií.

Pro provoz cihelny, která v předchozím období fungovala pod názvem „Erste Dallwitzer Dampfbrauerei Gregor Chigirinsky“ vytvořil spolu s velkostatkářem veřejnou obchodní společnost „Doberauer & Co.“ Neměla však dlouhého trvání, zanikla k 30. září 1933. Záhy se

také Doberauer dostal do právních sporů kvůli neplacení nájemného ze dvora. V roce 1935 byla proto nájemní smlouva vypovězena a prostřednictvím právních zástupců zahájeno jednání s jiným zájemcem Wilhelmem Stepankem. Ten ale zjevně od svého záměru upustil, neboť novými nájemci se ještě téhož roku stali Franz a Barbara Gröbnerovi. Lepší zkušenost udělal velkostatkář zřejmě se Stefanem Schillerem, který si roku 1928 pronajal zámecké zahradičství. Pronájem trval ještě v roce 1936, jak dokládají dochované archiválie.

V Dalovicích Eduard Riedl-Riedenstein trvale nebydlel. Během roku pobýval i ve Vídni, v rodinné vile v Meranu, ve Švýcarsku i jinde. Nicméně v letech 1929–1930 podnikl rekonstrukci fasády dalovického zámku, v němž vybudoval rozsáhlou knihovnu a který vybavil předměty získanými na svých cestách. Stejně jako jeho rodiče, zvláště matka, udržoval dobré vztahy s obcí. Daroval jí pozemek ke stavbě obecního domu a další v zámeckém parku pro vybudování pomníku padlých v první světové válce. S obcí sdílel též negativní postoj k záměru firmy Graby & Rohm z Karlových Varů – Tuhnic zakoupit mlýn Erlmühle a přestavět jej na konzervárnu (1931).

Eduard Riedl-Riedenstein zemřel 22. května 1936 ve Vídni. Velkostatek po něm zdědila jeho manželka Anna („Nina“), rozená Dumba, a dcery Helene Mathilde („Ina“) a Maria Eduarda („Edina“), kterým byl po druhé světové válce zkonfiskován.

Správním střediskem lenního, posléze alodního statku Dalovice bylo místní šlechtické sídlo. Původně se nacházelo ve vyvýšené poloze východně od panského dvora, v místě později lidově nazývaném „Kellerberg“. V průběhu 16. století pak jeho funkci převzala nová tvrz vybudovaná severozápadně od dvora. V době, kdy byly Dalovice podruhé spojeny osobou majitele a správou s nedalekým statkem Doubí (poprvé to bylo krátce již v 17. století), to jest mezi léty 1758–1838, význam dalovického zámku jako sídla vrchnosti a správního střediska statku poklesl. Obě funkce plnil po většinu času zámek v Doubí s výjimkou období 1788–1800, kdy lze díky zápisům v pozemkových knihách doložit, že byla obě sídla k uvedeným účelům využívána střídavě. Za Riedl-Riedensteinů pak vznikl v letech 1874–1875 „Nový zámek“, který byl ale spíše obytným sídlem, než centrem správy.

V čele správy statku stál úředník, který je v pramenech označován od sklonku 17. do poloviny 18. století převážně jako „*Ambtschreiber*“ (úřední písař), sporadicky ve starším období jako „*Ambtman*“. Po polovině 18. století se pro vrchního úředníka prosadil obvyklý termín „*Verwalter*“ (správce). V letech 1758–1838 byly Dalovice, jak již výše uvedeno, spojeny osobou majitele s Doubím a měly i společnou vrchnostenskou kancelář, která sídlila převážně, po roce 1800 pak trvale v Doubí. Skládala se ze správce, justiciára

a aktuára (úředního písaře); občas jsou doloženi i kancelářští praktikanti. O případných dalších úředních funkcích nemáme z dochovaných pramenů informace. Jen z roku 1828 pochází ojedinělá zpráva o obročním, který ovšem úřadoval v Dalovicích, snad proto, že zde byl větší podíl dominikální zemědělské půdy než v Doubí, kde výrazně převažovaly lesy.

Když bylo roku 1838 odprodáno Doubí, došlo přirozeně i k oddělení správy obou statků. Prvním správcem osamostatněných Dalovic se stal Anton Pokorný, dosavadní aktuár kanceláře spojených statků. Justiciár zůstal ještě několik let společný, nejpozději od roku 1846 však měl statek Dalovice vlastního.

Období po roce 1850 se na velkostatku Dalovice vyznačovalo z hlediska správy složitějšími poměry. Majitelé se relativně často střídali a vyvíjeli různé podnikatelské aktivity, které se s administrativou velkostatku prolínaly. Správu vedli jejich zplnomocnění zodpovídající tak kromě běžných odvětví i za porcelánku a těžební činnost. Poté, co velkostatek zakoupili roku 1872 Riedlové von Riedenstein, stalo se pravidlem, že různé sekce hospodářství, zejména dvůr a zemědělská výroba, trvale též pivovar, byly pronajímány. Velkostatkář jako pronajímatel dohlížel prostřednictvím právních zástupců na to, zda jsou plněny všechny závazky plynoucí z nájemních smluv a vlastní správu vykonávali nájemci, jak tomu bylo od roku 1882 nejméně do roku 1910 v případě Johanna Nikla, který měl v pronájmu dvůr. Podobně to fungovalo i v následujícím období. Pivovar byl od roku 1904 až do konce své existence trvale v pronájmu Thunskému pivovaru v Klášterci nad Ohří. Roku 1928 přikročil velkostatkář rovněž k pronájmu zámeckého zahradnictví. Jak se zdá, snad jedině lesy byly obhospodařovány v režii velkostatkáře; pečoval o ně hajný.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

O existenci úřední spisovny statku Dalovice můžeme uvažovat již od sklonku 16. století. Nasvědčuje tomu dochovaná kniha tržních smluv, dlužních úpisů a kvitancí obcí Dalovice, Všeborovice a Vysoká z let 1580–1609 obsahující i opisy starších listin, dnes ovšem uložená ve Státním okresním archivu Karlovy Vary ve fondu *Archiv města Karlovy Vary*, kde se nachází i několik dalších archiválií vzešlých ze správy statku v době, kdy náležel uvedenému městu (1614–1636). Objem a povaha archiválií dochovaných v samotném fondu *Velkostatek Dalovice* však neumožňují říci nic podrobného o dalším vývoji a struktuře spisovny. Z dochovaného spisového materiálu, s jehož pomocí bychom mohli alespoň částečně vysledovat nějaký registrurní systém, se dochoval jen zlomek signovaných pozůstalostí

zařazených původcem do kategorie *Judiciale*. Pocházejí z konce období, kdy byly Dalovice dlouhodobě spojeny se statkem Doubí (1758–1838). Vrchnostenská kancelář sídlila po většinu této doby na Doubí a v Dalovicích byla vytvořena až po osamostatnění statku roku 1838.

K důležité změně ve vývoji spisovny pak došlo v roce 1850, kdy byly v rámci reformy státní správy a justice odevzdány pozemkové knihy, nejspíše spolu s částí soudních spisů okresnímu soudu v Karlových Varech a písemnosti politické agendy okresnímu úřadu tamtéž. Správa velkostatku se v důsledku těchto změn zredukovala hlavně na hospodářské a majetkové záležitosti. Svou vlastní spisovnu měla i dalovická porcelánka. S odprodejem od velkostatku roku 1889 přešla s největší pravděpodobností na nového majitele.

Vývoj spisovny velkostatku ovlivnily po roce 1850 složité majetkoprávní vztahy a také v podstatě trvalé pronájmy jednotlivých hospodářských provozů, což bylo pravidlem hlavně za posledních majitelů Riedlů (1872–1945). Eduard Riedl-Riedenstein († 1936), který roku 1928 odkoupil od svých sourozenců zbývající dědické podíly a stal se tak jediným vlastníkem velkostatku, vedl jeho správu prostřednictvím právních zástupců a nájemců. Písemnosti z toho vzešlé byly součástí rodinného archivu, ale majitel sám si zavedl zvláštní manipulaci, ve které vcelku striktně odděloval to, co souviselo se správou velkostatku (příslušné složky byly nadepsány „Gut“) od písemností soukromé povahy (označovány „Privat“).

Na evidenčním listu fondu *Velkostatek Dalovice*, uloženého ve žlutické pobočce Státního archivu v Plzni, jsou jako první přírůstek zapsány k 28. červnu 1972 (KP 6/72) pozemkové knihy v počtu 12. Ty byly nejprve roku 1931 předány okresním soudem Karlovy Vary Archivu země České v Praze. V soupisu, podle nějž se roku 1959 prováděla jejich revize, je jako původce celkem 9 knih výslovně uveden velkostatek Dalovice, u dalších 6 pak spojené statky Doubí a Dalovice. Roku 1961 převzal pozemkové knihy Státní archiv v Plzni, který zahájil roku 1966 jejich zpracování formou kartotéčních lístků. Počátkem sedmdesátých let pak byly rozděleny do fondů velkostatků, z jejichž činnosti vzešly. K pozemkovým knihám byl zřejmě také během roku 1972 přiřazen zlomek písemností vytříděných z rodinného archivu Riedl-Riedenstejnů, jmenovitě parcelní protokoly stabilního katastru a ocenění pozemků velkostatku z doby, kdy byl ve vlastnictví Franze Urfuse a Thüringer Bank (1856–1872). Tím se konstituoval samostatný fond *Velkostatek Dalovice*. Do knihy přírůstků ovšem byly uvedené spisy zaneseny až dodatečně pod datem 29. října 1998 (KP 65/98) jako jedna evidenční jednotka.

K 22. prosinci 2000 (KP 14/2000) přibyly dva pozůstalostní spisy z patrimonijního období delimitované Státním okresním archivem Karlovy Vary (značka 1234/00-TP-III/2c).

Před zahájením pořádacích prací 18 úředních knih (k navýšení jejich počtu viz kapitola III.) a 1 karton spisového materiálu o celkové metráži 0,73 bm.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond *Velkostatek Dalovice* obsahuje archiválie z let 1672–1945 o celkové metráži 1,87 bm. Jejich původcem je správa velkostatku. Fond tvoří 18 úředních knih, 7 kartonů, 34 map, 51 technických výkresů a 1 kresba. Z období před rokem 1850 pochází pozemkové knihy a torzo signovaných pozůstalostních spisů, tedy soudní agendy. Z doby po roce 1850 se dochovaly manipulované a nemanipulované spisy, zlomek nemanipulovaných účtů a větší soubor map, plánů, technických výkresů a jedna kresba. Dominantním způsobem je zastoupeno období posledních majitelů velkostatku, rodu Riedl-Riedensteinů (1872–1945).

Před zahájením inventarizace byla orientace ve fondu možná jen na základě kartotéčních lístků k pozemkovým knihám a jednoduchého inventárního soupisu vyhotoveného 24. ledna 1972 a později ještě doplněného Květoslavou Haubertovou ve žlutické pobočce Státního archivu v Plzni.

Po přestěhování fondu ze Žlutic na pracoviště Klášter u Nepomuka roku 2006 byla provedena revize evidenčních jednotek a při ní zvýšen počet pozemkových knih na 18 v důsledku jejich přeřazení z fondu *Velkostatek Doubí*. K dalšímu přerozdělení pozemkových knih, aniž by se však změnil jejich počet, došlo v rámci generální inventury 2012–2013 podle principu posledního uložení knih před odevzdáním Okresnímu soudu Karlovy Vary. Vodítkem byla uzavírací doložka napsaná a podepsaná pod datem 9. června 1850 správcem statku Johannem Böhmem na přední nebo zadní stranu původních předsádek a opatřená pečeti z červeného vosku s nápisem * GUT . DALWITZER . AMTSSIEGL *. To vše dokládá, že před odevzdáním byly knihy uloženy právě v úřední kanceláři na Dalovicích.

Pořádací práce, jejichž výsledkem je tato archivní pomůcka, proběhly v roce 2015 spolu s pořádacími pracemi ve fondech *Velkostatek Doubí* a *Rodinný archiv Riedl-Riedensteinů, Dalovice*, neboť byly navzájem propojeny historickými a správními souvislostmi. Archiválie byly uspořádány a archivní pomůcka vyhotovena podle metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010 z 12. března 2010, dodatku k tomuto pokynu č. j. SOAP/006-1300/2014 s platností od 15. července 2014 a podle základních pravidel (*Metodické návody a instrukce pro zpracování archivního materiálu, Sborník archivních prací X, 1960, č. 2, s. 215–310; Michal WANNER*

a kol. *Základní pravidla pro zpracování archiválií*. Praha : Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2013, kapitola 2).

Úřední knihy byly rozděleny do skupin *Dominikální agenda*, kam byl zařazen urbář statku Dalovice (inv. č. 1), a *Přenesená agenda* a tato skupina dále na podskupiny *Dominikální pozemkové knihy* a *Rustikální pozemkové knihy*. Byly prověřeny a upraveny časové rozsahy. Jako priora byly uvedeny datace zápisů vzniklých před založením konkrétní knihy a zapsaných tudíž retrospektivně, jako posteriora pak záznamy učiněné úředníky okresního soudu po uzavření knihy správou velkostatku.

Názvy knih jsou utvořeny podle jejich obsahu s přihlédnutím k označení na kartotéčních lístcích, neboť při převázání provedeném pravděpodobně v době uložení u okresního soudu, vzaly z své původní desky i titulní listy. Pouze u inv. č. 1 (urbář), 17 a 18 (knihy kvitanci) se původní titulní listy dochovaly, takže mohl být do příslušných inventárních záznamů zanesen originální název.

Spisový materiál se během pořádacích prací významně rozrostl. Byl rozdělen na *Manipulované spisy do roku 1850*, *Manipulované spisy a účty po roce 1850* a *Nemanipulované spisy*. V prvně uvedené skupině je torzo pozůstalostních spisů označených původní signaturou *Judic V 3/8–9, 18*. Druhou skupinu tvoří spisový a účetní materiál přeraženy v rámci pořádacích prací kvůli své povaze z fondu *Rodinný archiv Riedl-Riedensteinů, Dalovice*. Jde o manipulaci, kterou si ve 20. letech minulého století vytvořil majitel velkostatku Eduard Riedl-Riedenstein a do níž byly pojaty i některé starší spisy a účty od roku 1897. Obsahuje skutečně materiál vztahující se ke správě velkostatku, což potvrzuje již to, že jednotlivé složky byly primárně nadepsány slovem „Gut“, což je v rámci manipulace mělo odlišovat od složek označených „Privat“. Do nich původce zařazoval spisy a účty soukromé povahy, a proto byly při pořádacích pracích ponechány ve fondu *Rodinný archiv Riedl-Riedensteinů, Dalovice*.

Manipulace spočívala ve svázání spisů a účetních příloh do složek nejprve podle ročníků (v období 1924–1930) a pak s přibývajícím agendou podle pololetí (v období 1931–1935). Na první list jednotlivých složek nadepsal původce většinou modrou pastelkou rok, případně ještě i pololetí, čili semestr, jak zněl originální pojem. Uvnitř byly jednotlivé složky členěny věcně podle německých hesel a odděleny vloženým listem s počátečním písmenem příslušného hesla. Jen sporadicky byly nadepsány celým věcným heslem. Oproti tomu většina spisů (účtů) byla červenou pastelkou označena písmenem „E“ (Eduard – dle tvůrce manipulace) a často opět slovem „Gut“.

Spisový plán, podle nějž se tato manipulace řídila, se nedochoval, pokud vůbec existoval. Princip manipulace lze ovšem zhruba rekonstruovat podle obsahu spisů. Věcné skupiny byly totiž vesměs konstantní. Například pod písmenem „F“ najdeme vždy právní záležitosti, které pro velkostatkáře vyřizovala advokátní kancelář Fleischner, respektive Fleischner – Gomperz z Karlových Varů, pod „R“ účetní přílohy (*Rechnungen*) a pod „V“ záležitosti pojištění (*Versicherung*). V jiných případech došlo ke změnám. Například pod již zmíněné „F“ byly zpočátku řazeny i spisy týkající se správy lesů (*Forstwirtschaft*), nejpozději od roku 1928 je ovšem původce začal řadit pod „W“ (*Wald*) a v tomto roce se objevují dokonce pod oběma písmeny. Podobně i spisy týkající se účtu u karlovarské filiálky *Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt* najdeme do roku 1927 pod písmenem „E“ a pak již byly ukládány pod „B“. Někdy je jednomu písmenu podřazeno více věcných hesel.

Při pořádacích pracích zůstala tato manipulace respektována. Nebyly proto zvlášť vyčleněny účty, které tvořily její původní nedělitelnou součást. Každý ročník, případně pololetí, byl v inventárním seznamu označen vlastním inventárním číslem. V příslušném inventárním záznamu jsou pak rozepsána jednotlivá věcná hesla, jejichž označení je buď převzato z originálních, ovšem sporadicky dochovaných názvů, nebo uměle vytvořeno, aby pokud možno co nejvíce odpovídalo předpokládanému původnímu heslu. V případě, že byl věcným heslem název instituce, je upřednostněna podoba, která se objevuje v příslušných archiváliích, a do závorky blíže specifikováno, o jaký druh instituce se jedná. V jednom případě (inv. č. 23, písmeno „O“) se nepodařilo věcné heslo určit ani utvořit, neboť příslušné spisy se týkají zbudování koupaliště v Dalovicích, které je v nich nazýváno *Strandbad*. Jednotlivá písmena a s nimi korespondující věcná hesla jsou v inventárním seznamu pro větší přehlednost graficky zvýrazněna tučným písmem.

V časovém rozsahu bylo formou prior a posterior zohledněno, že v jednotlivých ročnících, respektive pololetích, se objevují i spisy, případně účty starší či pozdější, zmanipulované dodatečně. Šlo například o výpisy z bankovních účtů datované k závěru předešlého roku, ale zařazené původcem až do následujícího, nebo o přílohy k dlouhodoběji vedeným právním jednáním.

Nemanipulované spisy jsou podle obsahu a souvislostí rozčleněny pro lepší orientaci do podskupin *Majetkové záležitosti*, *Daňové záležitosti*, *Hospodářské záležitosti* a *Průmyslové podniky*.

Do oddělení *Nemanipulované účty* jsou zařazeny účetní přílohy, které nebylo možno podle žádných indicií začlenit do manipulace Eduarda Riedl-Riedensteina. Obě poslední

jmenované skupiny zahrnují též archiválie přeřazené v rámci pořádacích prací z fondu *Rodinný archiv Riedl-Riedensteinů, Dalovice*.

Podobně i všechny mapy, technické výkresy a jedna dochovaná kresba byly do fondu *Velkostatek Dalovice* přeřazený z *Rodinného archivu Riedl-Riedensteinů, Dalovice*, protože přímo nebo nepřímo souvisely s pozemky a budovami velkostatku. V původním fondu zůstaly pouze ty, které se týkaly ostatního rodinného majetku mimo dalovický velkostatek, jako byla například vila v Meranu. Je vcelku pravděpodobné, že řada z nich byly přílohy ke spisům, které se ale nedochovaly.

Pro lepší orientaci v rozmanitém materiálu byly mapy, plány, technické výkresy a kresby rozděleny do následujících skupin a podskupin: A) *Pozemky* (podskupiny – 1. *K rekultivaci a odškodnění za devastaci těžební činností*, 2. *K majetkovým transakcím*, 3. *Stavební*), B) *Zámecké budovy, park* (podskupiny – 1. „*Starý zámek*“, 2. „*Nový zámek*“, 3. *Zámecký park*), C) *Hospodářské a provozní budovy* (podskupiny – 1. *Dvůr*, 2. *Pivovar*, 3. *Cihelna*, 4. *Restaurace „Fuchsbau“*), D) *Domy*, E) *Infrastruktura*, F) *Ostatní* (sem zařazeny ty, které nebylo možno podle žádných indicií začlenit do některé z předchozích skupin).

Jazykem archiválií je němčina.

Pokud jde o fyzický stav archiválií, jsou u knih případná poškození blíže specifikována v příslušných inventárních záznamech. Zde se nejčastěji jedná o poškození prachem a vodou. Vazby jsou ovšem vesměs dobře zachovalé, protože nejspíše v době, kdy se pozemkové knihy nacházely u okresního soudu v Karlových Varech, byly nově převázány. U spisového materiálu a map, plánů a technických výkresů se častěji objevují trhliny a přelomení.

Rozsáhlé přesuny mezi fondy *Velkostatek Dalovice* a *Rodinný archiv Riedl-Riedensteinů, Dalovice* vedly na obou stranách ke značným změnám počtu evidenčních jednotek a metráže.

Během pořádacích prací nebylo ve fondu skartováno.

Místní jména jsou v inventáři používána podle *Statistického lexikonu obcí České republiky* z roku 2013.

K inventáři jsou vyhotoveny rejstříky – osobní, zeměpisný, věcný a institucí.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Přestože je archivní fond *Velkostatek Dalovice* dochován mezerovitě, a co se týče doby před rokem 1850 a z hlediska typu archiválií účetního materiálu přímo torzovitě, obsahuje řadu badatelsky zajímavých archiválií. Poddanské poměry na tomto malém šlechtickém statku dokumentuje urbář (inv. č. 1) a pozemkové knihy (inv. č. 2–18). Obojí může dobře posloužit i jako zdroj rodopisných informací. Protože statek Dalovice byl po větší část doby, z níž se pozemkové knihy dochovaly (1758–1838), spojen osobou majitele a především správou se statkem Doubí, nacházejí se i v knihách uložených ve fondu *Velkostatek Doubí* zápisy pro Dalovice. Doporučuje se tedy studovat je společně. V této souvislosti je třeba upozornit na ojedinělé zápisy o pronájmu vinopalny v Dalovicích Židům Abrahamu Löwlovi (1760) a Veitu Salomonovi (1765) a zmínky o platech, které plynuly od poddaných dalovického statku kapli ve vsi Vysoké, které jsou ale obsaženy v nejstarší pozemkové knize statku Doubí z let (1747) 1754–1820 ponechané ve fondu *Velkostatek Doubí* pod inv. č. 4.

V rámci spisového materiálu poskytuje cenné, i když také spíše mezerovité informace soubor manipulovaných spisů a účtů vytvořený ve 20. letech 20. století majitelem velkostatku Eduardem Riedl-Riedensteinem. Souvisle a celistvěji je ovšem dochován až od roku 1931 do roku 1935. Poodhaluje principy fungování a vývoj různých odvětví hospodaření velkostatku v posledních desetiletích jeho existence. Jde o různorodý materiál. Najdeme zde archiválie týkající se pronájmů dvora v Dalovicích Gregorovi Chigirinskému a Gustavu Doberauerovi (inv. č. 23, písmeno C, inv. č. 25, 26, 28–31, 33, písmeno D), různá právní řízení s těmito pronájmy související, například předání a inventáře dvora či dokumenty z jednání se zájemci o pronájem jsou pod písmenem F (inv. č. 30–33). Záležitosti pronájmu zámeckého zahradnictví Stefanu Schillerovi, včetně životopisu nájemce, návrhu nájemní smlouvy a kalkulace rozpočtu stavebních úprav obsahuje zejména inv. č. 27 pod písmenem G. Tamtéž a pod stejným písmenem ještě například (inv. č. 28) se nachází archiválie vzešlé z komunikace velkostatkáře a nájemců s obcemi, třeba rozpočet na demolici a adaptaci budov zrušeného pivovaru v Dalovicích z let 1930–1931 či písemnosti dokládající záměr firmy Graby & Rohm z Karlových Varů zakoupit mlýn Erlmühle v Dalovicích a přestavět jej na konzervárnu, k čemuž se kromě obce vyjadřoval i velkostatkář a koncern EPIAG provozující dalovickou porcelánku.

Zajímavé jsou rovněž archiválie týkající se parostrojní cihelny v Dalovicích vybudované roku 1927. Jde o týdenní přehledy produkce, majetkovou bilanci (inv. č. 27, 28, písmeno Z)

a dále dokumenty k likvidaci společnosti Doberauer & Co. v roce 1933, kterou za účelem provozu cihelny vytvořil velkostatkář Eduard Riedl-Riedenstein s nájemcem Gustavem Doberauerem (inv. č. 29, písmeno D).

Z nemanipulovaných spisů stojí jistě za pozornost výtahy z desk zemských týkající se statku Dalovice (inv. č. 35), které osvětlují jeho vývoj v 50. a 60. letech 19. století, dále inv. č. 36 obsahující archiválie k různým koupím, prodejům, směnám a postupům, například smlouvu o prodeji statku Davidu a Friedrichovi Riedlům von Riedenstein roku 1872, „Nového zámku“ v Dalovicích Mathildou Riedl-Riedensteinovou jejímu synu Eduardovi roku 1919, „Starého zámku“ Gustavu Doberauerovi roku 1928 či postoupení pozemku rodinou Riedlů obci pro zřízení pomníku básníka Carla Theodora Körnera roku 1914. Další archiválie k pronájmům dvora v Dalovicích či celého velkostatku obsahuje inv. č. 37 a tematicky na něj navazuje inv. č. 38 se spisy k majetkoprávním sporům vedeným velkostatkářem především s nájemci pro neplnění závazků. Průběh a výsledky pozemkové reformy na velkostatku v letech 1920–1924 přibližují spisy pod inv. č. 39.

Další materiál k průmyslovým podnikům na velkostatku obsahují inv. č. 48–50. Za zmínku stojí především inv. č. 48 týkající se porcelánky. Zahrnuje rovněž smlouvy o prodeji firmě Springer & Co. (1889) a Ludwigu Pröscholdovi (1891) a zvláště zajímavé jsou návody na míchání barev k barvení porcelánu z let 1834–1890. K pivovaru (inv. č. 49) a k cihelně (inv. č. 50) jsou dochovány zejména smlouvy o pronájmu.

V rámci početného souboru map a technických výkresů stojí za pozornost mapy k odškodnění a rekultivaci pozemků devastovaných těžbou hnědého uhlí na dole „Anna“ v letech 1894–1921 (inv. č. 53–67). Další skupina technické dokumentace (inv. č. 81–128) poslouží pro studium stavební historie „Starého“ a „Nového zámku“ v Dalovicích, jejich vnitřního zařízení a dalších budov (například stájí, kočárovny ad.), včetně podniků (pivovar) a v neposlední řadě i vývoje parku.

Pro studium dějin a vývoje statku Dalovice v době, kdy jej vlastnilo město Karlovy Vary (1614–1637), lze nahlédnout do fondu *Archiv města Karlovy Vary* uloženého ve Státním okresním archivu Karlovy Vary. Zde se nachází mimo jiné kniha tržních smluv, dlužních úpisů a kvitancí pro obce Dalovice, Všeborovice a Vysoká z let 1580–1609 obsahující též opisy listin z let 1539 a 1562 (inv. č. 788), seznam poddaných z roku 1629 (inv. č. 659) a seznam usedlých i neusedlých obyvatel Dalovic (inv. č. 857).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond *Velkostatek Dalovice* o časovém rozsahu 1672–1945 uspořádal v období od července do prosince 2015 Mgr. Vladimír Červenka ve Státním oblastním archivu v Plzni, pracoviště Klášter u Nepomuka. Inventář sestavil a úvod k němu napsal v dubnu a květnu 2016 rovněž Mgr. Vladimír Červenka.

V Klášteře 12. 12. 2016

Mgr. Vladimír Červenka

Seznam použitých pramenů a literatury

Nevydané prameny:

ANM, *Sbírka genealogická H*, sign. 71 – Winkler z Hainfeldu; sign. 14 – Fictum z Fictum.

ANM, *Sbírka genealogická CH*, sign. 20 – Mulz z Waldau, sign. 26 – Šén z Šénu.

NA, fond *Česká dvorská kancelář*, inv. č. 592, sign. II A 4, kart. 189.

NA, fond *Matriky židovských náboženských obcí v českých krajích* [online]. Dostupné z <www.badatelna.eu>.

NA, *Sbírka genealogická Dobřenského*, inv. č. 958, 1257.

SOA v Plzni, *Sbírka matrik západních Čech*, sign. Karlovy Vary 049, sign. Kostelní Bříza 03, 29, Sedlec 001–005, 045–047, 059, 061 [online]. Dostupné z <www.portafontium.eu>.

SOkA Karlovy Vary, fond *Archiv města Karlovy Vary*, L 74, 92–94, 96–98, 100, 101, 103, 104, 108, 116, 117, 157 [online]. Dostupné z <www.portafontium.eu>.

SOkA Karlovy Vary, fond *Archiv obce Dalovice /nezpracováno/*, Gemeinde Gedenkbuch, 1927, Gemeinde Gedenkbuch Dallwitz, II. Band, 1930 [online].

Dostupné z <www.portafontium.eu>.

SOkA Karlovy Vary, fond *Farní úřad Sedlec /nezpracováno/*, Liber Memorabilium Ecclesiae Zettlicensis cum Offertis Annaeis, 1695–1895 [online].

Dostupné z <www.portafontium.eu>.

Tištěné a zpracované prameny

BURDOVÁ, Pavla – CULKOVÁ, Dagmar – ČÁŇOVÁ, Eliška – LIŠKOVÁ, Marie – RAJTORAL, František (edd.). *Tereziánský katastr český. Svazek 3 – Dominikál*. Praha, 1970, s. 306.

ČÁŇOVÁ, Eliška (ed.). *Soupis poddaných podle víry z roku 1651 : Loketsko*. Svazek 1–2, Praha, 1993, s. 23–27.

ČERVENKA, Vladimír. *Velkostatek Doubí (1747) 1754–1948. Inventář* (tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 720). Státní oblastní archiv v Plzni, 2016.

ČERVENKA, Vladimír. *Rodinný archiv Riedl-Riedensteinů, Dalovice [1837]–[1945]. Inventář* (tiskem nepublikovaná archivní pomůcka č. 718). Státní oblastní archiv v Plzni, 2016.

DOSKOČIL, Karel (ed.). *Berní rula 2, Popis Čech r. 1654 : Souhrnný index obcí, osad a samot k berní rule*. Praha, 1953, s. 412.

FANTA, Gustav. *Statistik und Beamten-Schematismus des Grossgrundbesitzes und der landwirtschaftlichen Industrien Böhmens*. Prag, 1891, s. 222.

FAUKNAR z FONKENŠTEJNA, Šebestián. *Titulář Obsahující v sobě v Jazyku Českém předně: Formy Listů všelijakých v potřebách Lidských: A Tytule Stavův Duchovních a Světských*. Praha, 1589.

Handbuch des Königreichs Böhmen (ročníky 1844–1847).

GNIRS, Anton (ed.). *Karlsbader Geschichtsquellen in den älteren Ratschriften der Stadt Elbogen : Als Beiträge zur Sozial- und Wirtschaftsgeschichte der Kurstadt für die Zeit des 16. bis 18. Jahrhunderts*. Karlsbad, 1928.

CHALUPA, Aleš – LIŠKOVÁ, Marie – NUHLÍČEK, Josef – RAJTORAL, František (edd.). *Tereziánský katastr český. Svazek 2 – Rustikál (kraje K–Ž)*. Praha, 1966, s. 144–145.

Montan-Handbuch des Kaiserthums Oesterreich für 1857. Erster Theil – K. k. Behörden und Aemter. Wien, 1856, s. 124.

PAPROCKÝ z HLOHOL, Bartoloměj. *Diadochos, id est successio, jinak posloupnost knížat a králův českých, biskupův i arcibiskupův pražských a všech třech stavův slavného Království českého, to jest panského, rytířského a městského. O stavu rytířském*. Praha, 1602, s. 149.

PROCHÁZKA, Johann F. *Topografisch-statistischer Schematismus des Grossgrundbesitzes im Königreiche Böhmen, zugleich Adressenbuch sämtlicher bei demselben angestellten Beamten, des Forstpersonals u. s. w.* Prag, 1880, s. 316.

PROCHÁZKA, Johann F. *Beamten-Schematismus des Grossgrundbesitzes im Königreiche Böhmen. Adressen sämtlicher bei der Oekonomie, Forstwirtschaft und Industrie angestellten Beamten, Pächter u. s. w.* Prag, 1887, s. 235.

PROCHÁZKA, Johann F. *Topographisch-statistischer Schematismus des Grossgrundbesitzes im Königreiche Böhmen, zugleich Adressenbuch sämtlicher bei demselben angestellten Beamten, des Forstpersonals, u. s. w.* Prag, 1891, s. 473.

Schematismus des Königreichs Böhmen (ročníky 1805, 1808, 1811–1843).

SCHREIBER, Rudolf (ed.). *Das Elbogner Urbar der Grafen Schlick von 1525.* Prag 1934.

Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu. VIII – 1592–1594. Praha, 1895, s. 92.

SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen; statistisch-topographisch dargestellt.* Fünftehnter Band – *Elbogner Kreis.* Prag, 1847, s. 99–102.

Statistický lexikon obcí České republiky 2013. Praha, 2013.

ŠÚD ze SEMANÍNA, Mikuláš. *Formy a Notule Listuov všelijakých, jichž stavové v tomto Království Českém vuobec požívají, Přitom také jest Vytištěn: Tytulář Stavuov Duchovního i světského.* Praha, 1556.

TITTEL, Ignaz. *Schematismus velkostatků v Království českém.* Praha, 1894, s. 577–578.

TITTEL, Ignaz. *Schematismus des Grossgrundbesitzes und grösserer Rustikalgüter.* Prag, 1900, s. 394.

TITTEL, Ignaz. *Schematismus und Statistik des Grossgrundbesitzes und grösserer Rustikalgüter im Königreiche Böhmen.* Prag, 1906, s. 441–442.

TITTEL, Ignaz. *Schematismus landtäflicher Güter, grösserer Rustikalwirtschaften, Beamten und Pächter.* Prag, 1910, s. 295.

Literatura

Almanach českých šlechtických a rytířských rodů 2009. Praha, 2008, s. 283–286.

ČERNÝ, Václav. *Slovníček archivní terminologie II : Názvosloví pro zemědělsko-lesnické archivy.* Praha, 1955.

GNIRS, Anton. *Topographie der historischen und kunstgeschichtlichen Denkmale in dem Bezirke Karlsbad.* München, 1996, s. 15–16.

MAŘÍK, Antonín. *Kostel a kaple v Dalovicích a Vysoké. Historický sborník Karlovarska,* 1998, roč. VI, s. 139–157.

POCHE, Emanuel. *Český porcelán*. Praha, 1954, s. 54–56.

ÚLOVEC, Jiří. Bývalá panská sídla v Přemilovicích, Otovicích a Dalovicích. *Historický sborník Karlovarska*, 1995, roč. III, s. 23–78.

Internetové zdroje

Stránka *Kartotéky Augusta Sedláčka* [online]. Dostupné z <www.augustsedlacek.cz>.

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

ANM	Archiv Národního muzea
AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č.	číslo
č. j.	číslo jednací
č. o.	část obce
ed. edd.	editor, editoři
EL NAD	evidenční list národního archivního dědictví
EPIAG	Erste Porzellan-Industrie Aktiengesellschaft
ev. j.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
K	Koruna československá
kar	karton
kart.	karton
KP	kniha přírůstků
map	mapa
NA	Národní archiv
okr.	okres
ÖPIAG	Österreichische Porzellan-Industrie Aktiengesellschaft
roč.	ročník
s.	strana
Sb. z. a n.	Sbírka zákonů a nařízení
sign.	signatura
SOA	Státní oblastní archiv
SOKA	Státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Příloha č. 2: Struktura archivního fondu

	Časový rozsah	Inv. č.	Počet ev. j.
I. KNIHY			
<u>A) Dominikální agenda</u>	1672–1793	1	1 ukn
<u>B) Přenesená agenda</u>	1675–1850 (1881)	2–18	17 ukn
II. SPISOVÝ MATERIÁL			
<u>A) Manipulované spisy do roku 1850</u>	1831–1840	190	4 kar
<u>B) Manipulace z 20. a 30. let 20. století</u>	1897–1935	20–33	
<u>C) Nemanipulované spisy</u>	1834–1945	34–51	3 kar
III. ÚČTY	1901–1936	52	
IV. MAPY, TECHNICKÉ, VÝKRESY, KRESBY			
<u>A) Pozemky</u>	[1880]–1929	53–75	23 map
<u>B) Zámecké budovy, park</u>	1874–[1930]	76–101	3 map, 22 tvy, 1 kre
<u>C) Hospodářské a provozní budovy</u>	[1850]–1943	102–123	2 map, 20 tvy
<u>D) Domy</u>	1932–[1938]	124–130	5 map, 2 tvy
<u>E) Infrastruktura</u>	1928–1932	131–132	2 tvy
<u>F) Ostatní</u>	[1800]–[1880]	133–138	1 map, 5 tvy

Příloha č. 3: Přehled zjištěných majitelů a úředníků statku Dalovice

Osobní jména majitelů a úředníků nejsou počesťována a jsou uváděna v podobě, v jaké se vyskytují v pramenech a literatuře. Kurzíva vyznačuje data příslušné písemné zmínky, která ovšem nemusí být totožná se skutečným počátkem nebo koncem držby statku či výkonu funkce.

Majitelé

<i>1437</i>	Albrecht Pernsteiner
<i>1498–1502</i>	Albrecht Hieserle von Chodau
<i>1521</i>	Otilia Hieserlová von Chodau, vdova po Albrechtovi
<i>1523</i>	Albrecht (mladší) Hieserle von Chodau, syn Albrechta a Otilie
<i>1525</i>	Bernhard Hieserle von Chodau, bratr Albrechta
<i>1533</i>	Steinbachové von Steinbach
<i>1539–1581</i>	Hans starší Haslauer von Haslau
<i>1582–1593</i>	Abraham Haslauer von Haslau, syn Hanse
po 1593	Dorothea Sparneckerová von Sparneck, rozená von Haugwitz
do 1600	Anna Žďárská ze Žďáru
1600–1609	Joachim von der Jahn, zeť Anny
1609–1614	Wolf Bernhard Vitzthumb von Egerberg
1614–1636	město Karlovy Vary
od 1627	Friedrich Egerer, královský rychtář v Karlových Varech a Lokti, pravděpodobně zástavní držitel
od 1636	Hans Ulrich Schweizer
<i>1640–1665</i>	Agnes Maria Schweizerová, rozená von der Tanna, vdova po Hansi Ulrichovi, znovuprovdaná Khuen-Belasi, † 3. června 1665
1665–1669	Maria Livia von Plankenheim, podruhé provdaná von Mehrfels, rozená Schweizerová, dcera Agnes Marie
1669–1672	Anna Ludmila hraběnka Libštejnská z Kolovrat, rozená Krakovská z Kolovrat
1672–1687	Maria Benigna Franziska kněžna Piccolomini d'Arragona, rozená vévodkyně von Sachsen-Lauenburg
1687–1688	Julius Franz vévoda von Sachsen-Lauenburg, bratr Marie Benigny Franzisky
1688–1699	Georg Julius Mulz von Waldau, † 27. dubna 1699

- 1699–1707 Livia Franziska Mulzová von Waldau, rozená Winklerová von Heinfeld, vdova po Georgu Juliovi, † leden 1708
- 1707–1721 Wolfgang Georg Mulz von Waldau, syn Georga Julia a Livie Franzisky, † 11. června 1721 v Poběžovicích
- 1721–1726 Anna Magdalena Mulzová von Waldau, rozená Steinbachová von Kranigstein, vdova po Wolfgangu Georgovi, † 27. července 1740
- 1726–1744 Maria Anna Genovefa von Schönau, rozená Mulzová von Waldau, dcera Wolfganga Georga a Anny Magdaleny, † prosinec 1744
- 1744–1754 Erdmann Ferdinand Joseph von Schönau, vdovec po Marii Anně Genovefě, † 27. října 1758
- 1754–1789 Wolfgang Julius von Schönau, syn Erdmanna Ferdinanda Josepha a Marie Anny Genovefy, † 30. října 1789 v Krásné Lípě
- 1789–1794 Johann Nepomuk a Wenzel von Schönau, synové Wolfganga Julia, společně
- 1794–1821 Johann Nepomuk (od 1819 svobodný pán) von Schönau, sám, † 13. listopadu 1821 v Karlových Varech
- 1821–1834 Wolfgang Julius svobodný pán von Schönau, syn Johanna Nepomuka
- 1834–1850 Wilhelm Johann Wenzel Lorenz, † 22. května 1856
- 1850–1854 Franz Fischer
- 1856–1861 Franz Urfus
- 1861–1872 Thüringer Bank (Durynská banka) v Sondershausenu
- 1872–1882 David a Friedrich Riedlové von Riedenstein
- 1882–1905 Friedrich Riedl von Riedenstein, sám, † 14. srpna 1905
- 1906–1918 Mathilde Riedlová von Riedenstein, vdova po Friedrichovi, majitelka některých realit v Dalovicích, † 4. června 1937
- 1906–1919 Oswald Riedl-Riedenstein, syn Friedricha a Mathildy ($\frac{1}{4}$ velkostatku), † 14. října 1957
- 1906–1928 Anna Ottilie Isabella (Anniebel) Riedl-Riedenstein, ovdovělá von Leitenberger, dcera Friedricha a Mathildy ($\frac{1}{4}$ velkostatku), † 11. listopadu 1959
- 1906–1928 Friedrich Riedl-Riedenstein, syn Friedricha a Mathildy ($\frac{1}{4}$ velkostatku), † 29. října 1946
- 1906–1936 Eduard Riedl-Riedenstein, syn Friedricha a Mathildy (1914 přebírá svou $\frac{1}{4}$ velkostatku, 1919 a 1928 kupuje podíly sourozenců), † 22. května 1936

1936–1945 Nina Riedl-Riedenstein, rozená Dumba, vdova po Eduardovi († 9. srpna 1965) s dcerami Helenou Mathildou, provdanou Spreti († 7. září 1995) a Marií Edinou († 23. ledna 1979)

Úředníci

Do roku 1850

A) Vrchní úředníci

1. Statek Dalovice

1672–1675 Georg Anton Hroßney von Wolessicz
1677 Bartholomäus Kolb
1680–1683 Andreas Strücker (Strückher, Stricker)
1686–1687 Johann Joseph Zördter
před 1690 Johann Mülhauf, † květen 1690
1706–1710 Johann Heinrich Dünsbier
1719 Martin Wilfert
1728 Johann Carl Welzl
1741–1746 Johann Peter Wamesser (Wamser)
1754 Cornelius Glatz

2. Spojené statky Dalovice a Doubí

1770 Joseph [Bernhard] [Klitschcka?]
1774–1776 Johann Konrad Wild
1777–1779 Ignaz Kirschner
1785–1786 Joseph Stöckl, † 12. června 1786
1786–1797 Franz Grämer, † 20. srpna 1797
1797–1799 Johann Schönthal (Schönthaal)
1800–1802 Kristoph Blasius Franz
1802–1814 Johann Michel, † 13. prosince 1814
1815–1818 Peter Wagner
1819–1833 Balthasar Siegel
1834–1838 Sigismund Schächer

3. Statek Dalovice

1838–1845 Anton Pokorný, předtím úřední písař (aktuár) kanceláře spojených statků

1846–1850 Johann Böhm

B) Justiciárové

1802–1804 Anton Neurer

1807–1812 Wenzel Tobis

1814 Joseph Musch

1815–1816 Michael Donatin

1817–1821 Joseph Fischer, v Nejdku, pak v Kraslicích

1822 Joseph Heinz

1823–1825 Johann Jettmar

1826–1838 Joseph Heinz, podruhé

1832–1834 Anton Pokorný, úřední písař (aktuár), substitut

1839–1845 Joseph Hable

1846–1850 Karl Holey

C) Obroční

1828 Prokop Menzl

D) Pivovar

1845 David Wildner, sládek

E) Ostatní

1800 Karl Steidl, kancelářský praktikant

1800–1801 Alois Kallnocky, kancelářský praktikant

1826–1838 Anton Pokorný, úřední písař (aktuár), 1832–1834 substitut za justiciára, od 1838 správce statku Dalovice

1839–1842 Franz Fischer, účetní porcelánky, od 1850 majitel statku

do 1845 Joseph Schimmerengl, účetní porcelánky, † 9. prosince 1845

Po roce 1850

A) Vrchní správa

- 1852–1857 Josef Benedikt Kada, též zplnomocněnec velkostatkáře pro správu dolů v Počernech a Dalovicích
- 1885–1887 Eduard Romolini, ředitel porcelánky a zplnomocněnec velkostatkáře Friedricha Riedla
- 1891 Johann Nikl, nájemce velkostatku (od 1882) a vedoucí správy
- 1935 Josef Oeser, správce

B) Dvůr

- 1864 Adam Andreas Neidhold, nájemce
- 1868–1872 Karl Arlt, nájemce
- 1880 Anton Tichý, nájemce, z Vídně
- 1882–1910 Johann Nikl, nájemce, 1891 vedl správu velkostatku
- 1918–1921 Franz Bodenstein, nájemce
- 1921–1928 Gregor Chigirinsky, nájemce, do 1928 nájemce cihelny
- 1928–1935 Gustav Doberauer, nájemce, od 1928 majitel „Starého zámku“, od 1930 nájemce cihelny jako společník Dallwitzer Ziegelei Doberauer & Co.
- od 1935 Franz a Barbara Gröbnerovi, nájemci

C) Pivovar

- 1872 Raimund Pichel, nájemce
- 1887 Karl Mocker, nájemce
- 1891 Friedrich Pauli, nájemce
- 1900–1902 Josef Wilhelm, nájemce
- 1904–1928 Gräfllich Thun'sche Dampfbrauerei v Klášterci nad Ohří, nájemce

D) Porcelánka

- 1872 Maximilian Ludloff, ředitel
- 1885–1887 Eduard Romolini, ředitel a zplnomocněnec velkostatkáře Friedricha Riedla

E) Cihelna

1927–1929 Gregor Chigirinsky, nájemce, do 1928 nájemce dvora
1929 Rosa Chigirinská, manželka Gregora, nájemkyně
od 1930 Dallwitzer Ziegelei Doberauer & Co., nájemce
1934 Josef Petzka, správce

F) Lesní správa

1924–1925 Richard Lauber, hajný
1926–1931 Hermann Eberle, hajný

G) Zahradnictví, zámecký park

1920 Franz Jirowa, zahradník
1926 Franz Heger, zahradník
1928–1936 Stefan Schiller, zahradník a nájemce

Inventární seznam

I. KNIHY

A) Dominikální agenda

1	Karlovy Vary 19	Urbář statku Dalovice (Grundt: und Urbarÿ Buech Deß Guetß Tallwitz... A[nn]o 1672) - urbář z roku 1672 s mladšími přípisy - ojedinělé pozemkoknižní zápisy z let 1744–1793 Německy; 21 x 31,5 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní	1672–1793	ukn 1

B) Přenesená agenda

1. Dominikální pozemkové knihy

2	Karlovy Vary 70	Dominikální pozemková kniha statků Dalovice a Doubí - zápisy pro statek Doubí jen do roku 1838 Německy; 31 x 45,5 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní (poškození vodou); jmenný rejstřík	(1825) 1827–1844	ukn 2

3	Karlovy Vary 24	Dominikální pozemková kniha statku Dalovice Německy; 28 x 42,5 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní; jmenný rejstřík	(1835) 1844–1850 (1881)	ukn 3

2. Rustikální pozemkové knihy

4	Karlovy Vary 20	Rustikální pozemková kniha obcí Dalovice, Všeborovice a Vysoká Německy; 20,5 x 32 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní; jmenný rejstřík	1675–1778	ukn 4

5	Karlovy Vary 22	Rustikální pozemková kniha obce Dalovice Německy; 24,5 x 37 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní; jmenný rejstřík	(1763) 1777–1850	ukn 5

6	Karlovy Vary 23	Rustikální pozemková kniha obce Dalovice Německy; 31 x 46 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní; jmenný rejstřík	1829–1847 (1875)	ukn 6

Inv. č.	Sign.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
7	Karlovy Vary 61	Rustikální pozemková kniha obce Všeborovice Německy; 24,5 x 36,5 cm; novější vazba z lepenky a papíru (poškození prachem a vodou); jmenný rejstřík	1747–1828	ukn 7
8	Karlovy Vary 72	Rustikální pozemková kniha obce Všeborovice Německy; 30,5 x 46 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní (poškození prachem); jmenný rejstřík	(1822) 1831–1849 (1880)	ukn 8
9	Karlovy Vary 21	Rustikální pozemková kniha obce Vysoká Německy; 24,5 x 37 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní; jmenný rejstřík	(1755) 1774–1824	ukn 9
10	Karlovy Vary 71	Rustikální pozemková kniha obce Vysoká Německy; 30 x 45,5 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní (poškození prachem); jmenný rejstřík	1828–1847 (1878)	ukn 10
11	Karlovy Vary 67	Kniha svatebních smluv statku Dalovice Německy; 22,5 x 36 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní; jmenný rejstřík	(1807) 1809–1820	ukn 11
12	Karlovy Vary 68	Kniha svatebních smluv statku Dalovice Německy; 24 x 38 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní; jmenný rejstřík	(1816) 1828–1850	ukn 12
13	Karlovy Vary 27	Kniha dlužních úpisů statku Dalovice Německy; 24 x 38 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní; jmenný rejstřík	1806–1824	ukn 13
14	Karlovy Vary 73	Kniha dlužních úpisů statku Dalovice Německy; 31 x 45,5 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní (desky odřeny, poškození prachem); jmenný rejstřík	(1819) 1827–1840	ukn 14
15	Karlovy Vary 25	Kniha dlužních úpisů statku Dalovice Německy; 27 x 44 cm; vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní (poškození prachem); jmenný rejstřík	(1838) 1840–1847	ukn 15
16	Karlovy Vary 26	Kniha dlužních úpisů statku Dalovice Německy; 27 x 39,5 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet potažen hnědou usní, tkanice na zavazování (poškození vodou); jmenný rejstřík	(1841) 1847–1850 (1853)	ukn 16

Inv. č.	Sign.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
17	Karlovy Vary 312	Kniha kvitancí statku Dalovice (Quittungs Buch [anfang]end vom Jah[re] [---]) - zápisy pro statek Doubí jen do roku 1838 Německy; 31 x 45,5 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní (desky mírně odřené); jmenný rejstřík	(1826) 1829–1845	ukn 17
18	Karlovy Vary 306	Kniha kvitancí statku Dalovice (Quittungen-Buch anfangend vom Jahre 1845.) Německy; 28,5 x 42 cm; novější vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy potaženy hnědou usní, tkanice na zavazování (desky mírně odřené); jmenný rejstřík	(1825) 1845–1850 (1853)	ukn 18
II. SPISOVÝ MATERIÁL				
<u>A) Manipulované spisy do roku 1850</u>				
19	Judic V 3/ 8–9, 18	Pozůstalosti (zlomek)	1831–1840	kar 1
<u>B) Manipulace z 20. a 30. let 20. století</u> (majetkové, finanční a hospodářské záležitosti, účetní přílohy - řazeno dle ročníků, pololetí a abecedně dle německých věcných hesel; mezerovité)				
20		<u>Spisy a účty z období 1897–1919 (zlomky)</u> C – zřejmě prodej (pronájem, směna) pozemků velkostatku jistému Cavallarovi (možná Wilhelmu Cavallarovi von Grabensprung) D – devastace pozemků těžbou E – Böhmisches Escompte -Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) F – odškodnění za pozemky velkostatku využívané dolem Frischglück G – pozemkové a knihovní záležitosti (Grundbuch) R – účty (Rechnungen) W – záležitosti vodovodu (Wasserleitung)	1897–1919	kar 1
21		<u>Ročník 1924 (zlomky)</u> F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Ferdinand Fleischner – Dr. Otto Fleischner v Karlových Varech), lesní hospodářství (Forstwirtschaft) G – pozemkové a knihovní záležitosti (Grundbuchangelegenheiten) R – účty (Rechnungen) V – pojištění (Versicherung)	(1921) 1924 (1925)	kar 1

22	<u>Ročník 1925 (zlomky)</u> E – Böhmisches Escompte -Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Ferdinand Fleischner – Dr. Otto Fleischner v Karlových Varech); lesní hospodářství (Forstwirtschaft) G – pokladna (Gutskassa) R – účty (Rechnungen) S – daně (Steuer)	(1924) 1925 (1926)	kar 1
23	<u>Ročník 1927</u> A – záležitosti "Starého zámku" v Dalovicích (Altes Schloß) C – záležitosti nájemce velkostatku Gregora Chigirinského D – záležitosti Duchcovsko -podmokelské dráhy (Dux-Bodenbacher Eisenbahn) E – Böhmisches Escompte -Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Ferdinand Fleischner – Dr. Otto Fleischner v Karlových Varech); lesní hospodářství (Forstwirtschaft) G – pozemkové a knihovní záležitosti (Grundbuchangelegenheiten) - mj. opis smlouvy o pronájmu velkostatku Gregorovi Chigirinskému, 1921 O – zřízení koupaliště v Dalovicích R – účty (Rechnungen) V – pojištění (Versicherung)	(1916) 1927	kar 1
24	<u>Ročník 1928</u> B – Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) D – záležitosti Duchcovsko -podmokelské dráhy (Dux-Bodenbacher Eisenbahn) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Ferdinand Fleischner – Dr. Otto Fleischner v Karlových Varech), lesní hospodářství (Forstwirtschaft) G – knihovní záležitosti (Grundbuchangelegenheiten); záležitosti zámeckého zahradnictví v Dalovicích (Gärtnerei) – mj. životopis zájemce o pronájem Stefana Schillera, návrh nájemní smlouvy, rozpočet stavebních úprav v zahradnictví K – koupě, prodeje, pozemkové záležitosti (Kaufe, Verkaufe, Grundsachen) P – platby za stavbu silnice a kanalizace přes pozemek „ Pointwiese “ v Dalovicích R – účty (Rechnungen) V – pojištění (Versicherung) W – lesní hospodářství (Wald)	(1898) 1928	kar 2

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
25	<p><i>Ročník 1930 (zlomky)</i></p> <p>D – záležitosti nájemce velkostatku Gustava Doberauera F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) R – účty (Rechnungen)</p>	1930	kar 2
26	<p><i>Ročník 1931 – 1. pololetí</i></p> <p>B – Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) D – záležitosti nájemce velkostatku Gustava Doberauera E – podací lístky (Erlagscheine, Einschreiben) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) R – účty (Rechnungen) V – pojištění (Versicherung)</p>	1931	kar 2
27	<p><i>Ročník 1931 – 2. pololetí</i></p> <p>B – Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) G – komunikace s obcemi (Gemeinden) – mj. rozpočet na stavbu kanalizace ve dvoře a na demoliční práce a adaptaci budov bývalého pivovaru v Dalovicích, záměr firmy Graby & Rohm na zakoupení mlýna Erlmühle v Dalovicích pro zřízení konzervárny a vyjádření společnosti EPIAG k projektu P – pozemkové záležitosti (Parzellen) R – účty (Rechnungen) – mj. rozpočet na stavbu kanalizace ve dvoře v Dalovicích V – pojištění (Versicherung) W – lesní hospodářství (Wald) Z – cihelna v Dalovicích (Ziegelei) – mj. týdenní přehledy produkce, prosinec 1930 – prosinec 1931</p>	(1928) 1931	kar 2

28	<p><u>Ročník 1932 – 1. pololetí</u></p> <p>B – Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) D – záležitosti nájemce velkostatku Gustava Doberauera E – podací lístky (Erlagscheine, Einschreiben) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) G – pozemkové a knihovní záležitosti (Grundbuchangelegenheiten); komunikace s obcemi (Gemeinden) – mj. rozpočet demoličních prací a adaptace budov bývalého pivovaru v Dalovicích, pozvánka a program oslav 60. výročí založení mužského pěveckého spolku "Germania" v Dalovicích H – záležitosti domů (Häuser) R – účty (Rechnungen) S – daně (Steuer) V – pojištění (Versicherung) W – lesní hospodářství (Wald) Z – cihelna v Dalovicích (Ziegelei) – mj. týdenní přehledy produkce; majetková bilance k 31. 12. 1931</p>	(1929) 1932	kar 3
29	<p><u>Ročník 1933 – 2. pololetí</u></p> <p>B – Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) D – záležitosti Duchcovsko-podmokelské dráhy (Dux-Bodenbacher Eisenbahn); záležitosti nájemce velkostatku Gustava Doberauera – mj. likvidace společnosti Doberauer & Co. provozující cihelnu v Dalovicích F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) G – komunikace s obcemi (Gemeinden); záležitosti zámeckého zahradnictví v Dalovicích (Gärtnerei) R – účty (Rechnungen) V – pojištění (Versicherung)</p>	(1932) 1933	kar 3

30	<p><i>Ročník 1934 – 1. pololetí</i></p> <p>B – Böhmisches Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) D – záležitosti nájemce velkostatku Gustava Doberauera F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) – mj. inventář dvora v Dalovicích pronajatého Gustavu Doberauerovi G – pozemkové a knihovní záležitosti (Grundbuchangelegenheiten); komunikace s obcemi (Gemeinden); záležitosti zámeckého zahradnictví v Dalovicích (Gärtnerei) R – účty (Rechnungen) V – pojištění (Versicherung)</p>	(1933) 1934	kar 3
31	<p><i>Ročník 1934 – 2. pololetí</i></p> <p>B – Böhmisches Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) D – záležitosti nájemce velkostatku Gustava Doberauera E – podací lístky (Erlagscheine, Einschreiben) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) – mj. jednání se zájemcem o pronájem dvora v Dalovicích Wilhelmem Stepankem, inventář dvora G – pozemkové a knihovní záležitosti (Grundbuchangelegenheiten); komunikace s obcemi (Gemeinden) M – záležitosti členství velkostatkáře ve spolcích (Mitgliedschaft) – pozvánka na měsíční schůzi spolku Bund der Landwirte v Karlových Varech R – účty (Rechnungen) S – záležitosti nájemce zámeckého zahradnictví Stefana Schillera V – pojištění (Versicherung)</p>	(1932) 1934	kar 3

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
32	<p><i>Ročník 1935 – 1. pololetí</i></p> <p>B – Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) D – záležitosti Duchcovsko-podmokelské dráhy (Dux-Bondenbacher Eisenbahn) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) – mj. jednání se zájemcem o pronájem dvora v Dalovicích Wilhelmem Stepankem G – pozemkové a knihovní záležitosti (Grundbuch-angelegenheiten) M – záležitosti členství velkostatkáře ve spolcích (Mitgliedschaft) R – účty (Rechnungen)</p>	(1934) 1935	kar 4
33	<p><i>Ročník 1935 – 2. pololetí</i></p> <p>B – Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt (bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech) D – záležitosti nájemce velkostatku Gustava Doberauera E – podací lístky (Erlagscheine, Einschreiben) F – právní záležitosti (advokátní kancelář Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz v Karlových Varech) – mj. jednání se zájemcem o pronájem dvora v Dalovicích Wilhelmem Stepankem, návrh nájemní smlouvy, předání dvora předchozím nájemcem Gustavem Doberauerem velkostatkáři G – pozemkové a knihovní záležitosti (Grundbuch-angelegenheiten); komunikace s obcemi (Gemeinden) J – různé opravy na budovách a zařízení R – účty (Rechnungen) V – pojištění (Versicherung)</p> <p>C) Nemanipulované spisy</p> <p><i>1. Majetkové záležitosti</i></p>	(1929) 1935	kar 4
34	Parcelní protokoly, pozemnostní archy (obce Dalovice a Všebořovice)	1842–1940	kar 4
35	Výtahy z desk zemských (statek Dalovice)	1860–1918	kar 4

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
36	Koupě, prodeje, směny, postupy (mj. vyrovnání s Buštěhradskou dráhou za postoupené pozemky velkostatku, 1871–1882; koupě velkostatku Dalovice Davidem a Friedrichem Riedly von Riedenstein od Thüringer Bank, 1872; poskytnutí pozemku v Dalovicích obci pro stavbu pomníku básníka Carla Theodora Körnera, 1914; prodej "Nového zámku" v Dalovicích Mathildou Riedl-Riedenstein jejímu synovi Eduardu Riedl-Riedensteinovi, 1918; prodej podílu na velkostatku Dalovice Oswaldem Riedl-Riedensteinem jeho bratru Eduardovi Riedl-Riedensteinovi, 1919; prodej "Starého zámku" v Dalovicích Gustavu Doberauerovi, 1928; svolení Eduarda Riedla-Riedensteina ke stavbě vojenského pomníku na pozemku velkostatku v Dalovicích, 1930; postoupení pozemku v Dalovicích Ninou Riedl-Riedenstein Ernstu Gaubemu za účelem těžby uhlí, 1936; prodeje pozemků v Dalovicích a Vysoké obci Dalovice, 1943–1945)	1865–1945	kar 5
37	Pronájmy (mj. pronájem velkostatku Johannu Niklovi, 1882, a Gregorovi Chigirinskému, 1921; předání velkostatku Gustavem Doberauerem novým nájemcům Franzi a Barbaře Gröbnerovým, 1935; pronájmy zahradnictví v Dalovicích, včetně inventářů, 1928–1935)	1880–1935	kar 5
38	Majetkoprávní spory (mj. s nájemci statku Franzem Bodensteinem, Gregorem a Rosou Chigirinskými, Gustavem Doberauerem a majiteli těžebních práv v okolí Dalovic)	1895–1935	kar 6
39	Pozemková reforma	1920–1924	kar 6
40	Pojištění majetku	1927–1943	kar 6
41	Dlážďení silnice od mostu „Wallischbrücke“ k porcelánce v Dalovicích	1931	kar 6
<u>2. Daňové záležitosti</u>			
42	Přehled čistého výnosu velkostatku pro daňové účely	[1854]–[1872]	kar 6
43	Daňová přiznání majitelů velkostatku	1906–1934	kar 6

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
<i><u>3. Hospodářské záležitosti</u></i>			
44	Lesnictví	[1880]–1936	kar 7
45	Stavební záležitosti	[1900]–1929	kar 7
46	Záležitosti zaměstnanců	1925–1932	kar 7
47	Hospodářská korespondence	1926–1940	kar 7
<i><u>4. Průmyslové podniky</u></i>			
48	Porcelánka v Dalovicích (mj. návody na míchání barev k barvení porcelánu, 1834–1890; prodej porcelánky firmě Springer & Co., 1889, a Ludwigu Pröscholdovi, 1891; postoupení pozemků koncernu ÖPIAG, 1920)	1834–1927	kar 7
49	Pivovar v Dalovicích (mj. smlouvy o pronájmu, 1904–1909)	1903–1931	kar 7
50	Cihelna v Dalovicích (mj. pronájmy, 1927–1930)	1925–1933	kar 7
51	Inventář kovárny v Dalovicích	1930	kar 7
III. ÚČTY			
52	Účetní přílohy (zlomek)	1901–1936	kar 7
IV. MAPY, TECHNICKÉ VÝKRESY, KRESBY			
<u>A) Pozemky</u>			
<i><u>1. Plány k rekultivaci a odškodnění za devastaci těžební činností</u></i>			
53	Situační plán pozemků na území velkostatku Dalovice devastovaných těžbou uhlí a kamene Autor neveden; 1 : 100; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 42 x 33,5 cm	1894	map 1
54	Situační plán pro odškodnění za devastaci pozemků v Dalovicích těžební činností (Situation über die Grundentschädigung pro 1898) Autor neveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 48 x 35,5 cm	1898	map 2

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
55	<p>Situační plán rekultivace pozemků v Dalovicích devastovaných těžební činnosti (Situationsplan über die Rekultivierung der Parzellenteile 255/1, 233/1, 233/2 in der Gemeinde Dallwitz)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 18 x 27 cm</p>	[1902]	map 3
56	<p>Situační plán pro odškodnění za devastaci pozemků v Dalovicích těžební činností (Situationsplan über die Grundentschädigung pro 1903)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 36,5 x 26,5 cm</p>	1903	map 4
57	<p>Situační plán rekultivace pozemků v Dalovicích devastovaných těžební činností (Situationsplan des rekultivierten Devastationsgebietes der Parzelle 255/1 in der Gemeinde Dallwitz)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 500; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 19,5 x 33,5 cm</p>	[1903]	map 5
58	<p>Situační plán rekultivace pozemků v Dalovicích devastovaných těžební činností (Situationsplan über die Rekultivierung der Parzellenteile 233/1, 233/2, 235 u[nd] 237/1 in der Gemeinde Dallwitz)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 27 x 37 cm</p>	[1903]	map 6
59	<p>Situační plán rekultivace pozemků v Dalovicích devastovaných těžební činností (Situationsplan u[nd] Profilkarte der rekultivierten Gebietsteile der Parzellen 233/1, 2, 235/1, 237/1 in der Gemeinde Dallwitz)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 500 a 1 : 100; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 52 x 46 cm</p>	[1903]	map 7
60	<p>Situační plán pro odškodnění za devastaci pozemků v Dalovicích těžební činností (Situationsplan über die Grundentschädigung pro 1905)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 36,5 x 26,5 cm</p>	1905	map 8

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
61	<p>Situační plán pro odškodnění za devastaci pozemků v Dalovicích těžební činností (Situationsplan über die Grundentschädigung pro 1906)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 36,5 x 26 cm</p>	1906	map 9
62	<p>Situační plán pro odškodnění za devastaci pozemků velkostatku Dalovice těžební činností (Situationsplan über die Grundentschädigung an das landtäfliche Gut Dallwitz)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 37 x 39 cm</p>	1907	map 10
63	<p>Situační plán pro odškodnění za devastaci pozemků velkostatku Dalovice těžební činností (Situationsplan über die Grundentschädigung an das landtäfliche Gut Dallwitz)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 37 x 39 cm</p>	1908	map 11
64	<p>Situační plán pro odškodnění za devastaci pozemků velkostatku Dalovice těžební činností (Situationsplan über die Grundentschädigung an das landtäfliche Gut Dallwitz)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 68,5 x 21,5 cm</p>	[1911]	map 12
65	<p>Situační plán pozemků velkostatku Dalovice devastovaných těžební činností a určených k odškodnění (Situationskizze im Maßstab 1 : 2880 über die Devastierung und Grundentschädigung an das landtäfliche Gut Dallwitz)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 64 x 34 cm</p>	[1913]	map 13
66	<p>Situační plán pro odškodnění za devastaci pozemků velkostatku Dalovice těžební činností (Skizze Tagbau Anna in Dallwitz zur Bemessung der Grundentschädigung an das Gut Dallwitz im Sinne Vertrag vom 3. März 1921)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 1000; kolorovaný rukopis; papír; 36 x 20 cm</p>	1921	map 14

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah Ev. j. č.
67	<p>Situační plán pozemků v Dalovicích nebo blízkém okolí, pravděpodobně pro odškodnění za devastaci těžební činností</p> <p>Autor neuveden; [1 : 2880]; kolorovaný rukopis; průsvitka; 33 x 21 cm</p> <p><u>2. Plány k majetkovým transakcím</u></p>	[1900]–[1921] map 15
68	<p>Situační plán pozemků směněných mezi Davidem a Friedrichem Riedly von Riedenstein, majiteli velkostatku Dalovice, a Josefem Gansem (Situations Plan über die vertauschten Parzellen Stücke von No 270 et 271 zwischen den Herren Friedrich Riedl von Riedenstein als Besitzer der Parzelle 271 et dem Herrn Josef Gans als Besitzer der 270)</p> <p>Autor neuveden; [1 : 2880]; kolorovaný rukopis; papír; 21 x 34 cm</p>	[1880] map 16
69	<p>Situační plán části katastrálního území obce Dalovice Ing. Waizl (Karlovy Vary); 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 2 listy 1. list, 31 x 44 cm 2. list, 29,5 x 47 cm</p>	[1880]–[1918] map 17
70	<p>Situační plán pozemků v Dalovicích, vázaných služebnostmi – pro potřeby koupě porcelánky (Planskizze zum Kaufe der Porzellanfabrik in Dallwitz betreffend Servituten)</p> <p>Autor neuveden; 1 : 2880; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 22 x 32,5 cm</p>	[1890] map 18
71	<p>Situační plán pozemků v katastrální obci Dalovice prodaných velkostatkem Dalovice MUDr. [Josefu] Menslovi (Situationsplan über die von Herrn Friedrich Riedl von Riedenstein an Herrn M. Dr. Mensl in Dallwitz verkaufte Area Fig[ura] a, b, c, d, a pr[o] 1065 m² bestehend aus G[rund]p[arzellen] 8/1 (Garten), 10/1 (Weide) et 11/1 (Graben))</p> <p>Autor neuveden; 1 : 720 a 1 : 2880; kolorovaný rukopis; papír; 2 listy 1. list, 42 x 34 cm 2. list, 21 x 34 cm</p>	[1905] map 19

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
72	Situační plán pozemků v katastrální obci Vysoká odstoupených velkostatkem Dalovice manželům Antonu a Theresii Grimmovým (Grundabtrennungsplan) Friedrich Wolfner (Karlovy Vary); 1 : 2880; kolorovaný tisk; papír; 22,5 x 33,5 cm	1921	map 20
73	Situační plán pozemků v katastrální obci Dalovice odstoupených velkostatkem Dalovice Josefu Muckovi (Grundabtrennungsplan) Friedrich Wolfner (Karlovy Vary); 1 : 2880 a 1 : 1000; kolorovaný tisk; papír a voskované plátno; 4 listy 1. – 4. list, 22,5 x 33,5 cm	1924	map 21
74	Situační plán pozemků v katastrální obci Dalovice odstoupených velkostatkem Theresii Hippmannové (Grundabtrennungsplan) Friedrich Wolfner (Karlovy Vary); 1 : 2880 a 1 : 1000; kolorovaný tisk; voskované plátno; 2 listy 1. – 2. list, 22,5 x 33,5 cm	1925	map 22
75	Situační plán pozemků v katastrální obci Dalovice odstoupených velkostatkem Wilhelmovi a Marii Wallischovým, Anně Reinlové, Marii Kretschové, Wenzelovi a Margaretě Wirknerovým, Franzisce Wirthové, Justině Baierové a Julii Prasseové a Marii Harzerové (Grundabtrennungsplan) Friedrich Wolfner (Karlovy Vary); 1 : 2880; kolorovaný tisk; papír; 22,5 x 33,5 cm	1929	map 23
<u>B) Zámecké budovy, park</u>			
<i>1. „Starý zámek“</i>			
76	Plány na přestavbu "Starého zámku" v Dalovicích (přízemí, první poschodí, podkroví, fasáda) (Plan über den Neuaufbau des "alten Schlosses" für S[eine]r Hochgeboren Herrn Friedrich Riedl von Riedenstein in Dallwitz) [Anton Schöberl] (Karlovy Vary – nádraží); 1 : 100; kolorovaný tisk; papír; 2 listy 1. – 2. list, 66 x 53 cm	1899	tvý 1

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
77	Plány na přestavbu "Starého zámku" v Dalovicích (přízemí, první poschodí, podkroví, fasáda) Autor neuveden; 1 : 100; kolorovaný tisk; papír; 3 listy 1. – 3. list, 36,5 x 29 cm <u>2. „Nový zámek“</u>	[1899]	tvý 2
78	Plán na stavbu "Nového zámku" v Dalovicích (přízemí, fasáda průčelí) (Schloss "Riedenstein" zu Dallwitz) Jos[ef] Benischek ([Praha]); [1 : 75 a 1 : 120]; kolorovaný rukopis; průsvítka; 51 x 67 cm	1874	tvý 3
79	Plán na stavbu "Nového zámku" v Dalovicích (jižní fasáda, krov) (Plan für das Schloss "Riedenstein" in Dallwitz) Jos[ef] Benischek (Praha); 11 vídeňských sáhů = 144 mm; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 44,5 x 64,5 cm	1875	tvý 4
80	Nákres "Nového zámku" v Dalovicích Autor neuveden; rukopis; papír; 33,5 x 21 cm	[1875]	kre 1
81	Plán na stavbu verandy "Nového zámku" v Dalovicích (Veranda Schloss "Riedenstein") Josef Benischek (Praha); 8 vídeňských sáhů = 315 mm; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 55 x 64,5 cm	[1875]	tvý 5
82	Plán na položení koberce v loveckém pokoji a malé kuřárně "Nového zámku" v Dalovicích Autor neuveden; [1 : 23]; kolorovaný rukopis; 40 x 26 cm	[1875]	tvý 6
83	Plán na stavbu verandy "Nového zámku" v Dalovicích (Veranda des Schlosses "Riedenstein" in Dallwitz) Josef Benischek (Praha); 1 : 25; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 51 x 42,5 cm	1883	tvý 7

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
84	Plán na stavbu krovu "Nového zámku" v Dalovicích (Skizze über den Ausbau des Dachbodens im Schlosse Riedenstein zu Dallwitz) Anton Schöberl (Horní Slavkov); 1 : 100; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 67 x 49 cm	1890	tvy 8
85	Plán prvního poschodí "Nového zámku" v Dalovicích Autor neveden; 1 : 200; kolorovaný tisk; papír; 24,5 x 25,5 cm	[1900]	tvy 9
86	Plán průčelí "Nového zámku" v Dalovicích Autor neveden; [1 : 200]; tisk; papír; 31 x 22 cm	[1900]	tvy 10
87	Plán prvního a druhého poschodí "Nového zámku" v Dalovicích Autor neveden; 1 : 200; kolorovaný tisk; papír; 24,5 x 55,5 cm	[1900]	tvy 11
88	Plán podkroví "Nového zámku" v Dalovicích Autor neveden; [1 : 200]; kolorovaný tisk; papír; 2 listy 1., 2. list, 24 x 28 cm	[1900]	tvy 12
89	Plán "Nového zámku" v Dalovicích (suterén, přízemí, první poschodí) (Schloss Dallwitz bei Karlsbad) Autor neveden; Karlovy Vary; 1 : 100; kolorovaný tisk s rukopisnými zákresy; papír; 3 listy 1. – 3. list, 51 x 42 cm	1907	tvy 13
90	Plán severní a jižní fasády "Nového zámku" v Dalovicích (Schloss Dallwitz bei Karlsbad) Autor neveden; Karlovy Vary; 1 : 100; tisk; papír; 2 listy 1., 2. list, 39 x 36 cm	1907	tvy 14
91	"Nový zámek" v Dalovicích (jižní fasáda) Autor neveden; [1 : 200]; rukopis; průsvítka; 33 x 23,5 cm	[1907]	tvy 15
92	"Nový zámek" v Dalovicích (severní fasáda) Autor neveden; [1 : 100]; tisk; papír; 48 x 42,5 cm	[1907]	tvy 16

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
93	Plán rozvodů pro elektrifikaci "Nového zámku" v Dalovicích Autor neuveden (Vídeň); 1 : 100; tisk; papír; 49,5 x 41,5 cm	1909	tvý 17
94	Plán zazdění topných těles pro horkovzdušné vytápění "Nového zámku" v Dalovicích (Einmauerungsplan der Calorifer für eine Feuerluftheizung im Schlosse Dallwitz) Wendelin J. Franek (Karlovy Vary); 1 : 50; kolorovaný tisk; papír; 44,5 x 26,5 cm	1924	tvý 18
95	Plán topného tělesa pro horkovzdušné vytápění "Nového zámku" v Dalovicích Wendelin J. Franek (Moravská Ostrava – Karlovy Vary); 1 : 20; kolorovaný tisk; papír; 42,5 x 31,5 cm	1924	tvý 19
96	Plán na úpravu průčelí "Nového zámku" v Dalovicích Josef Götzl (Dalovice); [1 : 100]; rukopis; průsvitka; 43 x 14,5 cm	1929	tvý 20
97	Plán na úpravu průčelí "Nového zámku" v Dalovicích Josef Götzl (Dalovice); 1 : 100; rukopis; průsvitka; 44,5 x 18 cm	1929	tvý 21
98	Situační plán "Nového zámku", koňských stájí, restaurace Fuchsbau a parku v Dalovicích Autor neuveden; [1 : 730]; rukopis; papír; 88,5 x 63 cm <i><u>3. Zámecký park</u></i>	[1930]	map 24
99	Plán na stavbu zahradního pavilonu, pravděpodobně v Dalovicích (Entwurf eines Garten-Pavillons) Jos[ef] Benischek (Praha); 1 : 25; kolorovaný rukopis; průsvitka; 45,5 x 57,5 cm	[1875]–[1885]	tvý 22
100	Situační plán zámeckého parku v Dalovicích (Skizze zur Parkanlage bei Schloss Dallwitz) Theod[or] Bernhard (Karlovy Vary); [1 : 717]; kolorovaný rukopis; papír; 69 x 40 cm	1906	map 25

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
101	Situační plán zámeckého parku v Dalovicích Autor neuveden; [1 : 717]; kolorovaný rukopis; papír; 66 x 49,5 cm	[1920]–[1930]	map 26
<u>C) Hospodářské a provozní budovy</u>			
<i><u>1. Dvůr</u></i>			
102	Plán na úpravu obydlí nájemce v Dalovicích (Skizze der Pächter Wohnung zu Dallwitz) Jelinek; 14 cm = 7 sáhů; kolorovaný rukopis; papír; 31,5 x 20 cm	[1850]–[1860]	tvý 23
103	Plán na stavbu nového ovčína v panském dvoře v Dalovicích (Grundplan ad N II des neu aufzuführenden Schaafstalles im herrschaftl[ichen] Hofe zu Dallwitz) Heinz; 18 cm = 80 vídeňských stop; kolorovaný rukopis; papír; 46 x 30 cm	[1850]–[1860]	tvý 24
104	Plán na stavbu nového obydlí pro šafáře v Dalovicích (Plan zu einer neuen Schafferwohnung für Herrn Franz Urfuß, Besitzer des Dallwitzer Gutes) Grim – Anton Seifert (Karlovy Vary); 10,5 cm = 8 sáhů; kolorovaný rukopis; papír; 43,5 x 28,5 cm	1858	tvý 25
105	Plán na stavbu koňských stájí a kočárovny s obytnými prostorami v Dalovicích (první poschodí, podkroví, fasáda, krov, střecha) William Schickel (New York); 1 : 100; rukopis; voskované plátno; 8 listů 1. – 8. list, 35 x 25,5 cm	[1880]–[1890]	tvý 26
106	Plán na stavbu koňských stájí a kočárovny s obytnými prostorami v Dalovicích (půdorys, severozápadní, severovýchodní a jihovýchodní fasáda) (Plan zur Erbauung einer Pferdestallung für Hern Fried[rich] Riedl Edlen von Riedenstein zu Dallwitz /Schloss Riedenstein/) Jos[ef] Benischek (Praha); 1 : 100; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 2 listy 40,5 x 51 cm 1. list, 40,5 x 51 cm 2. list, 57 x 37,5 cm	1881	tvý 27

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
107	<p>Plán na stavbu stájí ve dvoře v Dalovicích (Bau-Plan zu einem neuen Stallgebäude im herrschaftlichen Meierhofe in Dallwitz)</p> <p>Fr[anz] Schöberl; 1 : 100; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 65 x 52,5 cm</p>	1886	tvy 28
108	<p>Plán na stavbu koňských stájí a kočárovny s obytnými prostory v Dalovicích (přízemí, první poschodí, průřez) (Plan zur Erbauung einer Pferdstallung für Herrn Fried[rich] Riedl von Riedenstein in Dallwitz)</p> <p>Joh[ann] Graser (Dalovice); 1 : 100; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 2 listy 1. list, 54,5 x 45,5 cm 2. list, 54,5 x 36 cm</p>	1887	tvy 29
109	<p>Plán na stavbu koňských stájí a kočárovny s obytnými prostory v Dalovicích (půdorys a jihovýchodní fasáda) (Plan zur Erbauung einer Pferdestallung für Herrn Fried. Riedl Edler von Riedenstein zu Dallwitz /Schloss Riedenstein/)</p> <p>Joh[ann] Graser (Dalovice); 1 : 100; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 43 x 52,5 cm</p>	[1887]	tvy 30
110	<p>Plán na zbudování nadezdívky a rekonstrukci krovu stodoly ve dvoře v Dalovicích (Plan über die Herstellung der Scheueraufmauerung sowie Rekonstruierung des Dachstuhles im herrschaftlichen Maierhofe in Dallwitz)</p> <p>Anton Schöberl (Karlovy Vary – nádraží); 1 : 100; kolorovaný tisk s rukopisnými zákresy; papír; 63 x 57 cm</p>	1897	tvy 31
111	<p>Plán na přestavbu stodoly a přístavbu skladu krmiva ve dvoře v Dalovicích (Plan über die Neuherstellung der bestehenden Schupfe und Zubau einer Futterkammer am Meierhof in Dallwitz, seiner Hochgeboren Frau Mathilde Riedl von Riedlstein gehörend)</p> <p>Autor neúveden; [1 : 100]; kolorovaný rukopis; průsvitka; 78 x 57 cm</p>	[1906]–[1920]	tvy 32

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
112	<p>Plán úpravy panské kočárovny v Dalovicích na strojovnu, akumulátorovnu a kotelnu (Skizze zur Adaptierung der Wagen-Remise für Maschinen- Akkumulatorenraum sowie Heizenkam[m]er)</p> <p>Palkovich (Vídeň); 1 : 50; kolorovaný rukopis; papír; 33,5 x 42 cm</p>	1907	tvý 33
113	<p>Plán na přestavbu lednice ve dvoře v Dalovicích (Plan über die Adaptierungsarbeiten beim bestehenden Eiskeller des Herrn Baron Eduard Riedl-Riedenstein, Gutsbesitzer in Dallwitz)</p> <p>Rudolf Götzl (Dalovice); 1 : 100; kolorovaný tisk; papír; 52 x 40 cm</p> <p><u>2. Pivovar</u></p>	1934	tvý 34
114	<p>Plán na přestavbu pivovaru v Dalovicích (Project zum Umbau des Brauhauses in Dallwitz)</p> <p>F. B. (Stará Role); 20,5 cm = 90 rakouských stop; kolorovaný rukopis; papír; 62 x 44,5 cm</p>	1871	tvý 35
115	<p>Plán na stavbu nové sladovny v Dalovicích (Plan zur Erbauung eines neuen Malzhauses für die Herrschaft Dallwitz)</p> <p>Grim; 18 cm = 14 stop; kolorovaný rukopis; papír; 50,5 x 35,5 cm</p>	1873	tvý 36
116	<p>Plán na stavbu chladírny pro pivovar v Dalovicích (Plan zur Herstellung eines Eisschupfens für die herrschaftliche Brauerei in Dallwitz)</p> <p>Anton Schöberl (Karlovy vary – nádraží); 1 : 100; kolorovaný rukopis; voskované plátno; 58 x 42,5 cm</p> <p><u>3. Cihelna</u></p>	1894	tvý 37
117	<p>Plán na stavbu sušárny cihel a obydlí cihláře v Dalovicích (Plan zu einer Ziegeltrockenschupfe und Zieglerwohnung; für Hern Franz Urfuss, Gutsbesitzer in Dallwitz)</p> <p>Anton Seifert (Karlovy Vary); 14 cm = 11 stop; kolorovaný rukopis; papír; 2 listy 1., 2. list, 33,5 x 21,5 cm</p>	1858	tvý 38

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
<u>4. Restaurace „Fuchsbau“</u>			
118	Situační plán starých stájí u restaurace „Fuchsbau“ v Dalovicích (Bestandaufnahme des alten Stallgebäudes beim Fuchsbaugebäude) Josef Götzl (Karlovy Vary) 1 : 100; rukopis; průsvitka; 42,5 x 32 cm	1928	map 27
119	Plán na přestavbu starých stájí u restaurace „Fuchsbau“ v Dalovicích (Adaptierungsarbeiten bei der alten Stallung zum Fuchsbau gehörend) Josef Götzl (Dalovice); 1 : 100; kolorovaný tisk; papír; 50 x 39 cm	1929	tvý 39
120	Situační plán restaurace „Fuchsbau“ v Dalovicích (Situationskizze der Wohnräume am Fuchsbau) Autor neveden; měřítko neurčeno; rukopis; papír; 34,5 x 42 cm	[1930]	tvý 40
121	Situační plán restaurace „Fuchsbau“ v Dalovicích a přilehlých budov Autor neveden; [1 : 75]; rukopis; papír (přestřižený na dvě části); 56 x 37 cm	[1930]	map 28
122	Plán na přestavbu sálu restaurace „Fuchsbau“ v Dalovicích (Entwurf Umbau Fuchsbausaal Dallwitz) Karl hrabě von Spreti; 1 : 100; kolorovaný tisk; papír; 3 listy 1. – 3. list, 58 x 32 cm	1943	tvý 41
123	Plán na přestavbu sálu restaurace „Fuchsbau“ v Dalovicích (půdorys, průřez) Autor neveden; 1 : 100; rukopis; průsvitka; 2 listy 1. list, 52 x 28,5 cm 2. list, 49 x 12 cm	[1943]	tvý 42

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
<u>D) Domy</u>			
124	<p>Situační plán parcel pro výstavbu rodinných domků v obcích Dalovice a Všeborovice (Plan zur Aufteilung auf Baustellen bezüglich Gp. No 90/7, 97, 98, 101/3, 93/1 und der Gp. No 20/5 in Schobrowitz)</p> <p>Friedrich Wolfner (Karlovy Vary); 1 : 500; tisk kolorovaný; papír; 84 x 68 cm</p>	1932	map 29
125	<p>Plán parcel pro výstavbu rodinných domků v obci Dalovice</p> <p>Autor neuveden; [1 : 1000]; kolorovaný rukopis; průsvitka; 28,5 x 20 cm</p>	[1932]–[1938]	map 30
126	<p>Plán parcel pro výstavbu rodinných domků v obci Dalovice</p> <p>Autor neuveden; 1 : 1000; kolorovaný rukopis; průsvitka; 37,5 x 25 cm</p>	[1932]–[1938]	map 31
127	<p>Plány na stavbu blíže neurčeného bytového domu, snad ve Všeborovicích</p> <p>Autor neuveden; [1 : 75]; tisk; papír; 2 listy 1., 2. list, 48 x 40 cm</p>	[1932]–[1938]	tvj 43
128	<p>Plán na stavbu tří bytových domů pro obec Dalovice (Plan zur Erbauung von Wohnhäusern auf der Grundparzelle Nr. 138 u[nd] 139 für die Gemeinde Dallwitz)</p> <p>Ernst Ertl (Karlovy Vary); 1 : 100; kolorovaný tisk; papír; 90 x 52 cm</p>	[1932]–[1938]	tvj 44
129	<p>Plán rozdělení parcel pro výstavbu rodinných domků v obci Dalovice</p> <p>Friedrich Wolfner (Karlovy Vary); [1 : 1000]; kolorovaný rukopis; průsvitka; 36,5 x 27 cm</p>	1936	map 32
130	<p>Plán rozdělení parcel pro výstavbu rodinných domků v obcích Dalovice a Všeborovice (Verbauungsplan Dallwitz-Schobrowitz)</p> <p>Karl Ernstberger (Karlovy Vary); 1 : 1000; kolorovaný rukopis; papír; 42,5 x 40 cm</p>	1938	map 33

Inv. Sign. č.	Obsah	Časový rozsah	Ev. j. č.
<u>E) Infrastruktura</u>			
131	Plán přeložky elektrického vedení z DrahoVIC a Vysoké přes pozemky velkostatku Dalovice (Skizze zur Verlegung der 3000V Leitung nach Drahovitz u[nd] Hohendorf auf Riedl'schen Gründen) Autor neuveden (Nové Sedlo); 1 : 2880; kolorovaný rukopis; průsvitka; 35 x 21,5 cm	1928	tvý 45
132	Nákresy výškových, šířkových a délkových profilů silnice z Dalovic do Všeborovic na pozemcích velkostatku Dalovice Stavební kancelář Friedrich Wolfner (Karlovy Vary); 1 : 1000 a 1 : 200; kolorovaný tisk; papír; 105 x 34 cm	1932	tvý 46
<u>F) Ostatní</u>			
133	Situační plán blíže neurčeného zámku a parku Autor neuveden; měřítko neurčeno; kolorovaný rukopis; 34 x 42 cm	[1800]–[1850]	map 34
134	Návrh velkého zrcadla [Charles] Woerishoffer; [1 : 10]; rukopis; papír; 36,5 x 36,5 cm	[1874]–[1880]	tvý 47
135	Návrh dveří Friedrich Otto Schmidt (Víděň); 1 : 10; rukopis; papír; 29 x 51 cm	[1874]–[1880]	tvý 48
136	Návrh blíže neurčeného kusu mobiliáře Autor neuveden; 1 : 10; rukopis; papír; 50,5 x 33 cm	[1874]–[1880]	tvý 49
137	Návrh železné branky Autor neuveden; 1 : 10; rukopis; papír; 23 x 40 cm	[1874]–[1880]	tvý 50
138	Návrh tří různých dveří Autor neuveden; 1 : 10; rukopis; papír; 61 x 40 cm	[1874]–[1880]	tvý 51

Rejstřík osobní

Baierová, Justina	75
Benischek, Josef	78, 79, 81, 83, 99, 106
Bernhard, Theodor	100
Bodenstein, Franz	38
Cavallar, (von Grabensprung, Wilhelm?)	20
Doberauer, Gustav	25, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 36–38
Ernstberger, Karl	130
Ertl, Ernst	128
Fleischner, Ferdinand	21–24
Fleischner, Otto	21–33
Franek, Wendelin J.	94, 95
Gans, Josef	68
Gaube, Ernst	36
Gomperz, Victor	25–33
Götzl, Josef	96, 97, 118, 119
Götzl, Rudolf	113
Graser, Johann	108, 109
Grim	115
Grimm, Anton	72
Grimmová, Theresia	72
Gröbner, Franz	37
Gröbnerová, Barbara	37
Harzerová, Maria	75
Hippmannová, Theresia	74
Chigirinská, Rosa	38
Chigirinsky, Gregor	23, 37, 38
Jelinek	102
Körner, Carl Theodor	36
Kretschová, Anna	75
Mensl, Josef	71
Muck, Josef	73
Nikl, Johann	37

Palkovich	112
Prasseová, Julie	75
Pröschold, Ludwig	48
Reinlová, Anna	75
Riedl-Riedenstein	
- David	36, 68
- Eduard	36
- Friedrich	36, 68
- Mathilde	36
- Nina	36
- Oswald	36
Riedl von Riedenstein – viz Riedl-Riedenstein	
Seifert, Anton	104, 117
Schickel, William	105
Schiller, Stefan	24, 31
Schmidt, Friedrich Otto	135
Schöberl, Anton	76, 84, 110, 116
Schöberl, Franz	107
Spreti, Karl, hrabě	122
Stepanek, Wilhelm	31–33
Waizl	69
Wallisch, Wilhelm	75
Wallischová, Maria	75
Wirkner, Wenzel	75
Wirknerová, Margareta	75
Wirthová, Franziska	75
Woerishoffer, Charles	134
Wolfner, Friedrich	72–75, 124, 129, 132

Rejstřík zeměpisný

Dalovice, okr. Karlovy Vary	1–6, 11–18, 34–36, 38, 69, 70, 71, 73–75, 124–126, 128–132
- akumulátorovna	112
- cihelna	27–29, 50, 117
- domy	124–130
- důl Frischglück	20
- dvůr	27, 30–33, 103, 104, 107, 110, 111, 113
- chladárna	116
- kočárovna	105, 106, 108, 109, 112
- kotelna	112
- koupaliště	23
- kovárna	51
- lednice	113
- mlýn Erlmühle	27
- Nový zámek	36, 78–98
- obydlí cihláře	117
- obydlí nájemce	102
- obydlí šafáře	104
- ovčín	103
- pivovar	27, 28, 49, 114–116
- Pointwiese (pozemek)	24
- pomník	36
- porcelánka	41, 48, 70
- pozemky	36, 53–68, 71, 73, 124–126, 129–132
- restaurace „Fuchsbau“	118–123
- sklad krmiva	111
- sladovna	115
- stáje	105–109, 118, 119
- stodola	110, 111

- Starý zámek	23, 36, 76, 77
- Wallischbrücke (most)	41
- zahradnictví	24, 29, 30, 37
- zámecký park	99–101
Doubí, č. o. Karlovy Vary, okr. Karlovy Vary	2, 17
Drahovice, č. o. Karlovy Vary, okr. Karlovy Vary	131
Horní Slavkov, okr. Sokolov	84
Karlovy Vary, okr. Karlovy Vary	69, 72–76, 89, 90, 94, 95, 100, 104, 110, 116–118, 124, 128–130, 132
Moravská Ostrava, č. o. Ostrava, okr. Ostrava-město	95
New York, USA	105
Nové Sedlo, okr. Sokolov	131
Praha	78, 79, 81, 83, 99, 106,
Stará Role, č. o. Karlovy Vary, okr. Karlovy Vary	114
Vídeň (Wien), Rakousko	93, 112, 135
Všeborovice, č. o. Dalovice, okr. Karlovy Vary	4, 7, 8, 34, 124, 130, 132
- domy	124, 127, 130
Vysoká, č. o. Dalovice, okr. Karlovy Vary	4, 9, 10, 36, 72, 131

Rejstřík věcný

akumulátorovna	112
bilance majetková	28
branka	137
cihelna	27–29, 50, 117
daňové záležitosti	22, 28, 42, 43
devastace pozemků těžbou	20, 53–67
dláždění	41
domy	28, 124–130
důl Frischglück	20
dveře	135, 138
dvůr	27, 30–33, 103, 107, 110, 111, 113
elektrifikace	93, 131
chladírna	116
inventář	
- dvora	30, 31
- kovárny	51
- zahradnictví	37
kanalizace	24, 27
katastrální území	69, 71–75
kniha	
- dlužních úpisů	13–16
- kvitancí	17, 18
- pozemková	2–10
- svatebních smluv	11, 12
knihovní záležitosti	20, 21, 23, 24, 28, 30–33
koberec	82
kočárovna	105, 106, 108, 109, 112
konzervárna	27
korespondence hospodářská	47
kotelna	112

koupaliště	23
koupě	24, 27, 36
kovárna	51
lednice	113
lesní hospodářství	21–24, 26–28
mlýn	27
mobiliář	136
most	41
obce	27–31, 33, 36, 124, 125–130
obydlí	
- cihláře	117
- nájemce	102
- šafáře	104
odškodnění	20, 54, 56, 60–67
opravy	33
ovčín	103
parcelní protokoly	34
parcely stavební	124–126, 129, 130
park zámecký	98, 100, 101, 133
pavilon zahradní	99
pivovar	27, 28, 49, 114–116
podací lístky	26, 28, 31, 33
pojištění	21, 23, 24, 26–31, 33, 40
pokoj lovecký	82
pomník	36
porcelán	
- barvení	48
porcelánka	41, 48, 70
postup	36
pozemková reforma	39
pozemkové záležitosti	20, 21, 23, 24, 27, 28, 30–33

pozemky	20, 21, 23, 24, 27, 28, 30–34, 36, 39, 48, 53–75, 124–126, 129–132
pozemnostní archy	34
pozůstalosti	19
právní záležitosti	21–33, 38
prodej	20, 24, 36, 48
pronájem	20, 23, 24, 31–33, 37, 49, 50
předání velkostatku, dvora	33, 37
přehled produkce	27, 28
přehled výnosu	42
rekultivace	55, 57–59
restaurace	98, 118–123
rozpočet	24, 27, 28
silnice	24, 41, 132
sklad krmiva	111
sladovna	115
služebnost	70
směna	20, 36, 68
smlouva	23, 24, 33, 49
spolky	28, 31
spory majetkoprávní	38
stáje	98, 105–109, 118, 119
stodola	110, 111
strojovna	112
sušárna	117
těžba	20, 36, 53–67
těžební práva	38
účty, účetní přílohy	20–33, 52
urbář	1
veranda	81, 83
vodovod	20
výtahy z desk zemských	35

vytápění	94, 95
zahradnictví	24, 29–31, 37
zámek	133
- „Starý“ v Dalovicích	23, 36, 76, 77
- „Nový“ v Dalovicích	36, 78–98
zaměstnanci	46
zrcadlo	134
životopis	24

Rejstřík institucí

Böhmische Escompte-Bank und Credit-Anstalt, bankovní ústav v Praze, filiálka v Karlových Varech	20, 22–24, 26–33
Bund der Landwirte, spolek v Karlových Varech	31
Buštěhradská dráha, železniční společnost	36
Doberauer & Co., společnost	29
Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz, advokátní kancelář v Karlových Varech – viz též Ferdinand Fleischner – Otto Fleischner	21–33
EPIAG, společnost podnikající ve výrobě porcelánu – viz též ÖPIAG	27
Ferdinand Fleischner – Otto Fleischner, advokátní kancelář v Karlových Varech – viz Dr. Otto Fleischner – Dr. Victor Gomperz	
Germania, mužský pěvecký spolek v Dalovicích	28
Graby & Rohm, konzervářská firma	27
ÖPIAG, společnost podnikající ve výrobě porcelánu – viz též EPIAG	
Springer & Co., společnost podnikající ve výrobě porcelánu	48
Thüringer Bank, bankovní ústav v Sondershausenu	36

Název archivní pomůcky:	Velkostatek Dalovice
Značka archivního fondu:	Vs Dalovice
Časové rozmezí:	1672–1945
Počet evidenčních jednotek:	111 (18 úředních knih, 7 kartonů, 34 map, 51 technických výkresů, 1 kresba)
Počet inventárních jednotek:	138
Rozsah v bm:	1,87
Stav ke dni:	12. 12. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Vladimír Červenka
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Vladimír Červenka
Počet stran:	69
Počet exemplářů:	5
Schválil:	Mgr. Petr Hubka, ředitel SOA v Plzni dne 12. 12. 2016, č. j. SOAP/006-2651/2016